

KARÁCSONY

WALKER

IFJÚ ÉVEK

KERESZTREJTVENY.

(10 pont.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			11	12	
13					■		■	14			■	■	15	
16					■	17	18				19	20	■	
21		■	22		23					■	24		25	
26		27	■	28			■	29						
30			31			■	32			■	33	■	34	
35				■	36	37		■		■	38			
	■	39						■	40	41		■	42	
43	44			■	45			46	■	47		48	■	
49		■	50	51				52	■	53			54	
55		56	■			■	57		■	58	59			
60			■			■	61		62		■	■	63	
64		■	65		66			■	67		68			
69		■	70			■	71					■	■	72
73					■	74		■	■	75		76	■	77
78		■		■	79				80				■	81
82		83	■	84				■	85			86	■	
87			88	■	89			90	■	91		■	92	93
94				95					96	■	97	98		
99						■	100			■	101			

Vízszintes sorok: 1. Történelmi regény címe. 13. Női név 14. Díszes (ékezhiba!) 15. Betű fonetikusan 16. Nem evvel 17. Német filozófus 21. Ik 22. Világhíres zuhatag 24. Lángész 26. Híres régi futballklub 28. GBA 29. Ha valamit átnyomunk, akkor keletkezik 30. Római császár 32. Ás ige félmult alakja 33. TB 34. LV 35. Stílus nem helyes formája 36. Női hang 38. A hegységnek vannak... 39. Neszre figyel 40. Aki alszik 42. Tudományos cím 43. Jóételet. 45. Afrikai tartomány. 47. Ford.: Tészta izesítő névelővel 49. ÉE 50. A kályha 53. Operaszerző 55. NYE 57. Olasz folyó 58. Kötőszó (ford.) 60. Németül: jég 61. Szomját oltja 63. Öreg (ékezhiba!) 64. KZ 65.... galamb. 67. Leánynév. 69. EI. 70. ZLN. 71. Ford. disznóság 72. Nevezetes várboriton 73. Paripád 74. Azonos mássalhangzók 75. Török rang 77. Kettős latin magánhangzó 78. JS 79. Vízi-

jármű 81. SL 82. Igeköto 84. Időhatározószó 85. Kerti lak 87. Nem enged 89. Öreg asszony (ékezhiba!) 91. SM 92. Országos Birkózó Testület 94. Nem nehezen 97. Külföldi regényíró. 99. Leánynév. 100. Latinul: harag. 101. Tésztanemű.

Függőleges sorok: 1. Tompa közismert verssora. 2. Valakinek az igazát elveszi. 3. KOV. 4. ENAN. 5. Toló jármű. 6. Orosz folyó. 7. Elbeszélés. 8. Ázsiai város, a perzsa történelemben szerepel. 9. GEN. 10. Stb. 11. Mutató névmás. 12. Népdal kezdete. 18. EA. 19. Brómos gyógyszer. 20. ZNM. 23. Ábrázatot csinál. 25. Szépek Petőfi... 27. Németül: semmi. 31. Bridzs műszo. 32. Középszerű. 37. Lehajt. 41. LK. 44. A magyar feltámadásért

(Folytatás a boríték 3. oldalán.)

IFJÚ ÉVEK

XII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM.

BUDAPEST, 1933. DECEMBER 10.

Utazás az évfordulók körül

Az elmúlt ősön volt néhány olyan évforduló, amely felfedte az emberek, lelkek, felfogások közötti szakadékokat, és közeledik egy olyan évforduló, amely megmutatja az emberek, lelkek, felfogások találkozási pontját.

Utazgassunk ezek körül az évfordulók körül.

* * *

Az ős legnagyobb jelentőségű évfordulója a Luther-jubileum volt. Hogy megmérhessük reális eredményét, hadd kérdezzem Jézus szavával: mit látni mentetek ki a pusztába? — miért ünnepeltetek?

Bizonyos vagyok abban, hogy ti, evangélikus ifjúság, erre a kérésre a következőket fogjátok felelni:

nem ingó nádszálat akartunk látni, amelyet a szeszélyes szél ide-oda hajtogat, hanem kősziklát, — s láttunk is;

nem cifra ruhába öltözött embert akartunk látni, hanem egyszerű ruhájú és vakmerően nyersszavú barátot, — s láttunk is;

prófétát akartunk látni, akinek jaj lenne, ha az evangéliumot nem hirdethetné, — s láttunk is;

Isten gyermekét, alázatosan bűnbánó és büszkén hívő embert akartunk látni, — s láttunk is!

De vigyázatok, ez csak egyik serpenyője a mérlegnek. Vannak, akik a másikba mást vetnek.

Vannak, akik őseretneket láttak, aki az Antikrisztus dühével küzd a Szent Egyház ellen;

vannak, akik tévelygőt láttak, aki embermilliók életvonalát siklasztotta hamis vágányokra;

vannak, akik Luthert Voltaire-hoz és Marxhoz sorolva, benne az ateizmus előharcosát látják!

Vitatkozzunk? Nem érdemes.

Érveket dobáljunk a serpenyőbe? Nem érdemes.

Akkor emelkedünk felül a meddő szóbeli vitatkozásra, ha életünkben tudjuk kimutatni a Luther-ünnepségek reális eredményeit:

ha megláttuk, hogy ő csak kürt, mely Isten szavát harsonázza a világba, s engedjük, hogy ez a szó a lelkünkbe markoljon;

ha megláttuk, hogy ő csak csákány Isten kezében, s engedjük, hogy ez a csákány meghasogassa a lelkünk ugarát;

ha megláttuk, hogy ő csak meder, melyen keresztül az evangélium élő vize árad, s engedjük, hogy ez a víz elborítsa a lelkünket!

Ha ilyen eredményeket nem tudunk kimutatni, akkor az ünneplés csak múló hangulat volt, az az évforduló szürke nap, mely nyomtalanul eltűnt.

De gyerünk tovább!

* * *

Ez az ősz és ez a tél egy másik évfordulót is magával hozott. Szomorú évforduló, nem is ünnepelték, nem is lehetne ünnepelni, mert zokogásba fulladna a szónok szava. Szomorú évforduló: 15 esztendeje annak, hogy elveszett Kolozsvár, Kassa, Pozsony és Szabadka. 15 éve már. Éppen ősz volt. Hullottak a fákról a sárga levelek. Azóta nekünk mindig hullanak. Tavasszal is, nyáron is. Azóta már a Kárpátokon, Erdély bércein, a déli végeken, a nyugati széleken a tél tizenötször lepte be hóval a magyar csizmák nyomát.

15 éve már! Csak egyre emlékszem. Kisfiú voltam még, talán nem is tudtam, csak úgy éreztem, hogy valami nagy baj történt, és megsirattam Kolozsvárt, Kassát, Pozsonyt és Szabadkát.

Ma már nem sírok. Nem azért, mintha szégyelleném a könnyeket, hanem azért, mert könnyek nélkül is szívemhez nőttek Kolozsvár, Kassa, Pozsony és Szabadka.

Ti, akik most ezt olvassátok, talán mind a kis hazában születtetek már! Talán nem is ismeritek a nagyot, a szépet, a boldogot. Azért ezen a szomorú évfordulón sírjatok! Sírjatok magatokon, szegény magyarokon!

Sírássátok meg a kárpáti fenyőket, az erdélyi bérceket, a bánáti búzamezőket.

A könny nem frázis. A könny nem múló hangulat. A könny kapocs: szívetekbe kapcsolja a nagy, a szép, a boldog hazát.

A könny legyen az ünneplésünk ezen szomorú évfordulón!

* * *

A Luther-jubileum és a szomorú „trianoni” évforduló mellett szinte egészen jelentéktelen, de mégis nagy hullámokat verő évfordulószerű esemény is történt az őszön: Ottó-születésnap.

Milyen szenvedélyek tomboltak körötte! Még most is zeng a felháborodás utóhangja a „vacsorázók” és „tüntetők” lelkében egyaránt.

Vajjon hol az igazság?

Azok oldalán, akik a Habsburg-restaurációban látják a magyar revízió egyetlen lehetőségét, s a szentistváni királyság kohéziójában, egy szentistváni király vonzóerejében Nagymagyarország egységének zálogát?

vagy azok oldalán, akiknek beszél a magyar múlt, és nem akarnak idegen királyok szívtelen önzése miatt több Mohácsot, Nagymajtényt, Világost és Aradot?

Megint azt mondom, ne vitatkozzunk.

Csak egyet jegyezzünk meg. Nem a Habsburg-királyság kérdése fontos és aktuális most, hanem a Krisztus királyságáé. Ide a szenvedélyeket, ide a forradalmi lázat! Azért „vacsorázzanak” és „tüntessenek” inkább, hogy az adventi király legyen ura a magyar szíveknek!

* * *

Milyen jó, hogy ezeket a jubileumokat most mind egy szent évforduló fényözönébe állíthatjuk. Milyen jó, hogy a karácsonyi szent ünnepen megünnepelhetjük Krisztus születésének 1933. évfordulóját.

Azok körül acsarkodhatnak a gyűlölet, a meg nem értés; ez a szeretet évfordulója.

Azok teremthetnek és mélyíthetnek szakadékot keresztyén és keresztyén, nép és nép, magyar és magyar között, ez összeköti, összeforrasztja a népeket, embereket, lelkeket, felfogásokat a szeretet tüzevel.

És ti, ifjú testvéreim, akik zengtétek az „Erős várunk”-at Luther jubileumán, akik sírtatok Kolozsvár, Kassa, Pozsony, Szabadka felett, akik állást foglaltok a legitimizmus kérdésében, ünnepeljétek meg a Krisztus-évforduló zengő énekekkel, boldog sírásokkal, szent tüntetésekkel, de mindenekfelett nagy-nagy örömmel:

mert „Gyermek született, Fiú adatott nékünk!”

K. A.

NÉZD: FENYŐ!

... Ha megállsz a fekete, meddő sziklák fölött,
Mikor a táj ropogó fehérbe öltözött,
S megpillantod a nehéz-zöld, örök piramist,
Amint lendülő hitként az égbe nő:
Imádkozva állj meg és nézd: — fenyő!...

Erdők egetverő lombüstökét régen
Sárba alázta a sárga ősz szele;
Ott sudárlík örökélet — hit zöldjében,
S gyantás balzsam-pára ölelkezik vele,
Amint lendülő hitként a fénybe nő...
Imádkozva állj meg és nézd: — fenyő!...

... Örök ünnep-várás: örök-fiatal zöld:
Hervadatlan. — Erőt lehellő tüpiramis;
Ropogó szönyeggel terítve fehér a föld,
Nappalok, éjszakák méltóságos-lassan
— Úsznak el felette. Mögüle ünnep fényülk elő:
Karácsony sugara: — Krisztus-követ fenyő!...

Üde-zöld tornyát a havon, fehérterítés asztalon
Ha látod, hajts fejet, szívet, hisz' mögüle
Közélgő Krisztusunk ünnepe lép elő
Ragyogva. — Karácsony... Szeretet... Meg-
váltás...

Imádkozva állj meg és nézd: — fenyő!...

Budapest, 1933. nov. 6-án.

Gallai-Gröb János.

HEGYEK ALJÁN, HEGYEK ORMÁN ...

(EGY HÉT A TÁTRÁBAN.)

I. TARPATAK.

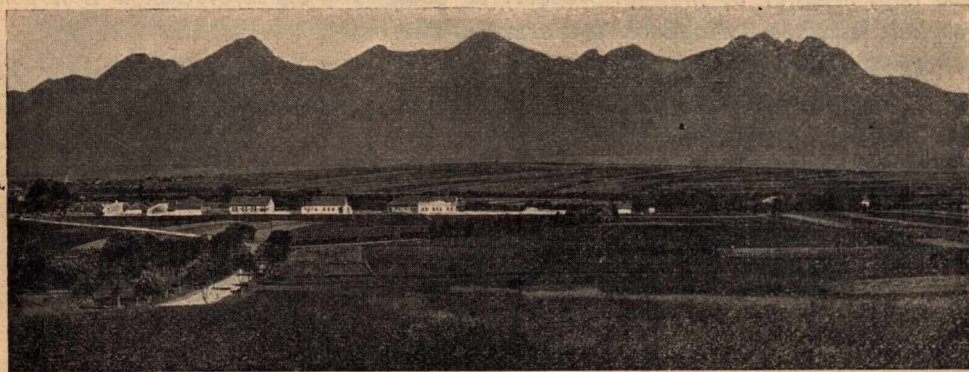
A fenyőfa ága nagyot lendült, amint a feketerigó egy vidám, hosszú füttyel elröppent róla és esodálkozva pihent meg a kerítésen.

Mintha csak jel lett volna a füttye, egy fehérkendős asszony ijedt csirkéket hajszolt a sínről és nagynehezen megindult a nyolcadik selmeci csoda, a selmeci expressz, via Garamberzence.

Egyet rántott a kocsikon és ezzel elkezdődött a hosszú út.

Lassan opálos homályba tűnnek a selmeci hegyek, a ragyogó isten lefelé hajtja szeke-kerét az égről és melankólikus, ábrándos suttogással üdvözli partja mellett a vándort a Vág.

Mellettünk nevet, suttog még sokáig, udvarol, mintha régi, ábrándos várkisasszonyokat vinne a lassú címeres batár, vagy mintha álmokat susogna a hazatérő, fáradt lovag fülébe, úgy, mint akkor, három-négy-öt száz éve, én azt hiszem, hogy a szelíden álmodó folyót, melynek álma a soha, soha

A Magas-Tátra Poprád felől.

Méltó kezdet volt, ilyen úthoz más nem is illett volna. Szédítő sebessége, melynél gyorsabb a modern technika századának vívmányai között csak alig kilenevenkilenc százalék van, valóban mindannyiunk szívét azonnal meghódította.

Még hétszer int búcsút a kálvária, még mellettünk szalad a kis Selmec-patak egyik ága, de nemsokára más vonat visz gyorsabb ütemben a lassan folyó Ipolytól felfelé, alagutakon, és szédítő hegyek oldalában, Kör-möc és Stubnya felett, Ruttkára.

vissza nem térő dicső múltba száll, nem érti ma senki ...

A vonat szalad, mindenki csendes. Mindenki szívét fogva tartja az ábrándos lelkű folyó, a kacagva-zokogó, álmodozó dal, amit dúdol.

Aztán egyszerre otthagyt minket ...

Mintha megúnta volna a régi mesét, a ködbe, párábaeszlott múlt emlegetését, elfordul ...

... és most a baloldalon büszke vitézként emeli fel fejét és néz le ránk a Tátra.

Féled-e és szereted-e Istent? Nem szoktál átkozódni, esküdözni, hazudozni vagy csalni Isten nevével? Szoktad-e segítségül hívni Istent minden szükségedben? Imádod-e és dicséred-e hálaadással Istened nevét?

Csúcsai magasan kiemelkednek a környeztből, büszkén néz fel, én úgy érzem, hogy ő a jövőt hirdeti, a boldog jövőt, amikor megint ő lesz a vértés lovag.

Megesillin fehérén a hó fején, mintha egy-egy ősz haj lenne, felette pedig bíborba pirultak a fehér felhők a búcsúzó nap esőkjától.

A vonat szalad...

Egymásután tűnnek elő a csúcsok: Gerlachfalvi, Lomnici, Kriván, Sátán, Tátraesúcs, Tengersizemesúcs, és lassan, a bélai havasokkal visszatér a fennkutató szem a kalászos síksághoz.

A vonat szalad, meg-megáll, megindul, azután Poprád-Felka, villamos, autók, bosnyákok, idegenvezetők, idegenre vadászó lohdinerek, leszállás.

Az óra nyoleat üt, hétfő este van...

*

Halk harangszó cseng a párás reggelben, még ringat szelíden a kedves álomtündér, majd kaparászás rontja az édes szendergést és az első értelmes gondolatot megszüli: most hozza a lohndiener a cipőt.

Az emberi agy azonban tovább következtet, nem áll ilyen egyszerű megállapításnál, hanem munkára indítja a még renyhe sejteket és kialakul a vélemény: tenáthat óra és — fel kell kelni.

A parancs megvan ugyan, az agy is éber, de a test nem mozdul meg, mindaddig, míg az ébredő utca autótülkölés, villamosesilingelés, vonatfütty, tehát csupa kellemetlen

hang alakjában, szintén nem jelzi, hogy reggel van.

Az öreg Tátra biztosan fázható az éj-jel, de segített magán, — mert míg mi, szegény és esendő halandók, csupán a vékony szállodai paplannal takarhattuk fázó tagjainkat, addig ő jó vastag ködsipkát tett a fejére és nem volt hajlandó semmi forróvágó pillantásra felmelegedni és levetni. Hja, az öregurak mind ilyenek.

Talán még kacagott is rajtunk a sapka alatt, mikor félig álmosan, szvetterekben és kabátokban, még így is vacogva, próbáltunk megmenekülni egy-egy botvásárlással a tolakodó bosnyákok és taxisoffőrök közül, akik azután a hasznos portéka néhány szori fenyegető megesóválása után pánikszerűen elmenekültek, üresen hagyva számunkra a villamosig vezető utat.

Csakhamar sárgálló búzatáblák közt vitt egyre magasabbra a villamos, lombos, majd fenyőerdő ölébe, Ó-Tátrafüred felé.

A modern szállók, gondozott parkok lassan elmaradnak és a felfelé vezető út, fenyőfák alatt, a sikló mellett visz egy újabb szállóig, a Tarajkára.

Az öregúr már levetette a sapkáját, úgy látszik, mégis respektálja a pestieket, csak a Lomnici-esúcs takarózik az egyre foszladozó köpenybe, amit a szél és a nap is cibál mindig jobban róla.

Távolról már hallatszik a Tarpaták zuhanó vízének hangja és a fenyőkön át vízpárák szállnak mindig feljebb, mintha csak az éppen előttünk induló, szintén pesti tár-

saság sóhaját képviselnék:

— Bár csak már fenn lennénk!

Egy útjelző tábla mutat felfelé: Zerge-szálló.

Az út mellett vaskorlát, a vaskorláton fényképezőgépes gyermekek, felnőttek, az üvegajtó mögül unatkozó pincérek nézik a megszokott képet, valahol kolompolás is hangzik és egybeolvad a daloló Tarpatak hangjával, fenyőzúgás, autósuhanás, ködös kilátás, együtt csodálatos harmónia, egy szó: Tátra.

Magas fenyők közt visz egyre magasabbra a hegyi ösvény, a völgybe pillantó szemek a fák között felfedezik a Tarpatak ezüst esikjét, majd a Zerge-szálló mondainélete utoljára juttatja a nagyvárost, kultúrát eszünkbe, pár lépés és az élénk siető Tarpatak fahídján túl, már csak szvetteres, hátizsákos turisták, magány, esend és álmodó múlt van...

A fenyőfák komor zöldje adja a keretet az ezüstös vízhez. Barna sziklákat mos fehérre a gördülő hullám, a parton a zöld moha köveken vidám madárkák merítgetik a esőrüket bele. Néhol ki-kivillan egy-egy fűzfa, nyárfa divatos világoszöld-ezüstfodrá ruhája és a friss víz mellett kacéran nézik a szivárványos vízcseppeket, amiket a gondtalan pataktündér játszi kézzel szór el rajtuk, csak azért, hogy a vándor ámulva nézze azt a pompát, ami sehol másutt nincs, csak itt...

A fahíd barna, nedves fája után, köves talajon visz az út és a fűszálak közül a föld öléből, ezer meg ezer apró patak és ér siet, hogy minél előbb eltűnhessen a hívogató nagy pataokban. Egész kis külön miniatűr Tátra ez. Áfonyabokrok nagy erdeje képviseli a fákat és az ibolyasereg szebbnélsebb variációi valami álomszerű varázst adnak az egész képnek. Néhol még szemmel

alig látható tűzpiros virágok egészítik ki a színtarkaságot.

Sziklák közt járunk, örök változatban. Minden lépésre más és más, máshol soha nem látott az út és ahogy hajlanak a fák a szélben, mintha mind befelé mutatnának: Jöjj, jöjj, beljebb még csodásabb.

Egyet-kettőt kanyarodik az út és mintha távolról dörögne az ég, olyan zúgást hallunk. A szem kitárul, a lélek új csodára szomjasan ösztönzi a testet, egy pillanat még és előttünk az óriás zuhatag.

Tíz méter magas, komor szürke szikláról zuhan a patak a mélybe és nagy robajjal törik a dacos hab apró fehér cseppre, finom páraszemre a kérlelhetetlen sziklán.

A vashíd, amely a zuhatag mellett vezet el, remeg folyton és rötös rozsdával vonódik be lassanként, ahol a pára lerakódása akarja. Talán így akarja elpusztítani a hidat maga felől, hogy ne zavarják báméskodásukkal az arrajáró turisták komoly gondolkodásában.

Néha, ha a szél is átsuhan és belefúj a vízbe, olyan, mintha egy régi görög böleselő símogatná reszkető, öreg kezével a pajzán fiatal szél által felborzolt szakállát.

Egyre kisebbek lesznek a fenyőfák, ahogy magasabbra kapaszkodunk, a víz ott szalad mellettünk és nevet, hogy nekünk nehéz a hátizsák és hogy olyan lassan megyünk.

Azután kanyarodik egyet az út, vége a magas fenyőknek, már csak embermagasak, majd derékig érnek és egy hosszú-hosszú völgy végén egyszerre eltűnnek, mivel ott hirtelen magasba szökik a szikla és látni, innen már látni, hogy a sziklákon lefelé gyöngyöző kacajjal ugrik egyik kőről a másikra az Öttó vize, melyből a Tarpatak lesz.

Jobbra kinéz egy pillanatra a hatalmas Lomnici-esücs, éppen a tövében járunk,

mellette a Középorom és balra kedélyes öregúrként pipál egy-egy hócsíkkal tar koponyáján a Nagyszolóki-esúcs.

dünk a nyaktörő szerpentinén kapaszkodni. Szikláról-sziklára zergemódra ugrunk és csak egy kis csuszamlás, kész a baleset. Át-

A tarpataki vízesés.

Feljebb megyünk. Minél közelebb látszik a hegység, annál félelmetesebb. Majdnem ötven méter mélyen kanyarog a patak, már idehallik a még egyre növekvő zúgás és elke-

gyünk a patakon is, itt már nem hídon, hanem csak kőről-kőre lépünk.

Komorán emelkednek a teljesen kopasz hegyek felettünk, az út mellett is tíz-húsz-

harminc méter magas sziklák, sietünk, nehogy ránk essék valamelyik.

Nemsokára megpillantjuk a Téri-menházat a telefondrótokkal és nagyokat sóhajtván, fujtatunk a ritka levegőben.

Egy kis rugaszkodás még, azután hahó, előttünk az egész völgy, benn vagyunk az Öttó-katlanban. Furesa katlan. Kétezer méter magasban van és még innen is négyöt-hatszáz méteres csúcsok emelkednek. A hegyek oldalán hó van és fa nem látható sehol sem. Csak fű és bokor mindenütt.

Egymás mellett és felett az Öttó. Kicsinyek és nagyok, az egyik alig tízszer tíz, a másik már százötvenszer kétszáz is lehet.

Nagyon komor az egész. Szürkés ködök a hegyeken, a nap sem akar kisütni, a sziklák kopárak és mindenütt ott vannak, ahová csak ellát az ember. Itt-ott hósáv, belőle esurog a víz a tóba és apró hangyaként emberek mozognak a vízparton, még egy helyen jégtábla is úszik. Júliusban.

A víz három-négy fokos, a levegő tizenkettő. Kabát, szwetter, esőköppeny, minden fenn van, mégis hideg van és a szél is belefúj a köppenybe.

Ez az Öttó. Komor, mégis megragadó a külseje, de leírni és jellemezni nem lehet. Éppúgy, mint a Shakespeare-tragédiát sem. Hatásuk leírhatatlan, aki látta, el nem feleli.

De az idő elszalad. Lefelé kell indulni.

Még egy pillantás, azután a hegykaréj elfedi a komor tavakat.

Lefelé gyorsabb az út. A távolban egyre

jobban előttünk a sok pirostetős község, Poprád, Felka, Vázsec és lassan elénk int a nagy erdő.

Mintha visszafelé pergetnék a filmet. Kis patak, óriás zuhatag, kanyargó fehér út, ezer patak, alsó völgy, fahíd, Zergeszálló. Mind, mind láttuk és mindegyiktől búcsút veszünk.

Majd más útra térünk.

Lassan baktatunk lefelé a víz mellett, a társaság hallgat és olyan altatóan suttog a víz.

Felső zuhatag: keskeny utakon, gyorsan rohan a patak, lefelé lassul, kisebb az esése, szélesebb-közép zuhatag, végül szélesen, gazdagon, mint egy oratórium nagy kórusának andante ritartandója, színesen, ezer oldalról, ezer hangon, ezer színben, gyönyörű ochester: alsó zuhatag.

A széles vízen át fahíd vezet, majd húsz méteres és hatalmas szakállzuzmók lógnak a víz fölé nyúló fák ágain.

Majd tovább, ismét a régi úton, a sikló mellett, Tarajkát elkerülve, lassú baktatás, Ó-Tátrafüred, hat óra van, villamosmegálló, várakozás.

Jön a villamos, ráz hazafelé, valahol harangoznak, egy német előveszi az óráját: Sieben Uhr, mondja, egy utazó ügynök olcsó körutazást kínál, szól a csengő, fékezés, megállás, leszállni, Hotel Payer. Este van.

A nap még kinéz a hegyek mögül, kasint, tempósan, öregesen, azután eltűnik.

Jó éjtszakát...

Kemény Péter.

Mindennap az élet könyvéből

Ismered-e az ádventi időt?

Dec. 6. Máté 24., 3—5. 11. Tele van a világ hamis prófétaikkal. A te diákéletednek is megvannak az álprófétái, akik azt beszélik, hogy másképpen nem boldogulsz, csak ha rájuk hallgatsz. S ahelyett, hogy neki látnál kötelességednek, kapkodsz balra-jobbra úgy, ahogyan életed hamis prófétái tanácsolják, de az idők jeleire nem figyelsz fel, mert azok felráznának a magad s álprófétád kényelmes boldogságcsinálásából.

Dec. 7. Máté 24., 6—8. Minden ádventi időnek ezek az előjelei. Majd, ha Jézus végelegesen jön el az ítéletre, akkor is, de most is az ádvent szükségesét jelölik. Érzed, hogy mennyire Krisztus nélkül vagyunk? Gondolj a folyton kirobbani akaró modern háborúkra és imádkozzál!

Dec. 8. Máté 24., 9—10. Gondolj a szovjet-oroszországi keresztyén üldözésekre! Most nagyon közel van hozzánk az az idő, amikor mártíriummal kell megpecsételnünk keresztyén nevünket.

Dec. 9. Máté 24., 12—14. A legfájóbb jelenség az ádventi időkben: a várásban, kitartásban elcsüggedők fekete serege. Hová lett belőled a szeretet és háová lett a hűség? Ha az volna csak az ádventi idők jele, hogy csupán a sátán fújja a maga toborzóját, lehetne magyarázatot találni a csüggedők s a hitetlenek számára. De ilyenkor az evangélium újult erővel hirdetik s új csodák és megtérések járnak a nyomában. És

te mégis rezignáltan révedezel az idők rött lángjai között?!

Van-e ádventi prófétád?

Dec. 10. Máté 3., 1—4. Az ádventi próféta nem bíborbanbársonyban jelenik meg. Sokkal inkább aszkétikus jelenség. Csak annak higgy, aki szent beszédeit szent életével is megpecsételi és légy magad is ilyen hírnöke a Krisztusnak.

Dec. 11. Máté 3., 5—6. Az ádventi próféta tömegeket, lelkek sokaságát is forrongásba hozza. Nem hagy nyugodni a kényelem puha párnáján. De nem mások ellen, hanem magad ellen lázít.

Dec. 12. János 1., 19—21. Keresed az ádventi prófétádat? Ne elégedj meg azzal, hogy szinte szenzációs a külseje a kereső lelked számára, hanem nézd meg jellemét. Az álprófétá magát prédikálja, az ádventi csak a Krisztust. Ne keresd hát nagy embereken megváltódat, hanem a misszió Urában, akinek szeretetére megtanít az Ő küldöttje.

Dec. 13. János 1., 22—24. Az úttörőnek nagyon felelősségteljes a hivatása. Sok ellenállásra talál, de mégis csak halad előre. Akkor találtál emberedre, ha a te ellenedre is kitart az melletted, hogy egyengesse az Ő útját. Hallgass rája!

Dec. 14. János 1., 25—28. Az ádventi prófétában csalódnifogsz, ha azt várod, hogy magában bízakodó vezérként vigyen győzelemre. Ő magát a legméltaatlanabbnak tartja s ezt várja tőled is.

Dec. 15. János 1., 29—31. Emberileg hihetetlen dolgot hirdet az ádventi próféta. Hogyan lehet a mi bűneinket elvenni? S amikor az Isten Bárányára mutat, már megjelöli ennek lehetőségét, az ádvent tárgyát: megváltó érkezett számunkra a Krisztusban.

Dec. 16. János 1., 32—34. Az ádventi próféta csodálatos látások osztályosa. A Szentlélekkel van közössége. Nem a tudományért rajong, hanem a Szentlélek világosságáért. Lásd meg, hogy Lutherünk is ezek miatt a jellemvonások miatt volt ádventi próféta.

Ádventi lélek vagy-e te?

Dec. 17. 130. Zsoltár, 1—2. Az ádventi lélek magát nem magaslaton, hanem mélységben tudja, de magasságokba vágyódik. Ne nyugodj bele lelked jelenlegi állapotába, hiszen bűnbocsátó kegyelme segíthet rajta.

Dec. 18. 130. Zsoltár, 3—4. A diák könnyen elveszti ádventi voltát, mert az ádventi léleknek látnia kell, hogy csak kárhözatra érdemes és csak Isten bűnbocsátó kegyelme segíthet rajta. Rajtad is!

Dec. 19. 130. Zsolt. 5—6. A ma diákja könnyen elfásul, mert úgy érzi, hogy reménytelenül vár és lelke elalszik ahelyett, hogy az ör éberségével várakoznék és bízna az Ő ígretében. Te is?

Dec. 20. 130. Zsolt. 7—8. Az ádventi lélek nem azt mondja, hogy a nemzetem s a körülmények nyomorúsága az oka egyéni bajainknak; hanem látja, hogy

addig nem lesz magyar feltámasztás, míg nincsen a magyar lelkeknek birodalma. Ezért bízok és biztat!

Dec. 21. János 1., 35—37. Úgy-e, könnyebb a Krisztusban és Igéjében elgyönyörködni, mikor a várva-várt megérkezett, — mint követni Őt? Pedig az ádventi lélek nemcsak várja, hanem követi is Urát.

Dec. 22. János 1., 38—40. Azoknak, akik Krisztus nyomában járnak, az a boldogságuk, hogy Vele lehetnek. De az ilyen lelkeket is megkörnyékezi a hűtlenség ördöge. Vajjon tudsz-e te minden körülmény között Krisztusnál maradni? Mert csak így vagy ádventi lélek.

Dec. 23. János 1., 41—43/a. Az ádventi lélek azonban bizonyágtévő lélek is. Mersz-e te osztálytársaid között lelkeket toborozni Krisztus ádventjára. Hiszed-e, hogy nekik is meg kell találniuk a Messiást?

Ki a te ádventi királyod?

Dec. 24. Ezsaiás 9., 2—7. E prófécia nem teljesedhetett volna be csupán emberen. A szent estén ünnepelt kis gyermek csodálatos dolgokat rejt magában. Vajjon észreveszed-e, hogy minden csodálatos jellemvonása között a legtöbbet, mindent ez a megjelölés adja mindnyájunknak: „A seregek Urának buzgó szerelme művelendő ezt!”

Dec. 25. Máté 21., 1—3. Úgy látszik, nem karácsonyra való ige ez. És mégis a már karácsonykor megjelent ádventi király angyalok zengette dicsősége csak úgy lesz teljessé köz-

tünk és bennünk, ha mi készek vagyunk az Ő minden fajta szükségében rendelkezésére állani.

Dec. 26. Máté 21., 4—8. Az a király, aki ítéletet mond majd élők és holtak felett, mikor ünnepelik, alázatos, mert nem ér semmit számára az ilyen külső ünneeltetés; a szíved szerelmét várja tőled.

Dec. 27. Máté 21., 9—11. Figyeld meg, micsoda változás a 9. és a 10. vers között! Te is így teszel majd, ha Jézus nem győzedelmes földi királyként vonul lelked Jeruzsálemébe? Te is a gyilkos Heródesek és farizeusok pártjára állasz? Ha földi király lenne. féltékenykednél rá, s mivel alázatos, megveted?!!

Dec. 28. Máté 21., 12—13. De Jézus már a földön is ítéletet tesz a lélek gyilkosain. Ha itt elkerülsz ítéletét, vigyázz, mert lesz idő, mikor utolsó ádventje érkezik el, s akkor többé nem lesz appalláta!

Dec. 29. Máté 21., 14—17. „De irgalmasságot cselekszik azokkal ezeriziglen, akik az Ő parancsolatait megtartják és hisznek Őbenne“. Vajjon irgalmas lehet-e hozzád? Vannak-e, akik a te Krisztus-hozsannáért haragra gerjednek, hogy velük szemben rajtad mutassa meg irgalmát az Úr? Vagy téged csupán hűtlenségedért érhet harag?

Dec. 30. János 3., 14—17. Lásd meg, hogy az ádventi király az Ő áldozatában jelent neked legtöbbet. A letűnő esztendő minden terhét, iskolai sikasztásaidat, titkos bűneidet csak rakd hittel keresztfája alá,

mert enélkül még az élet delén lévő ifjúnak sem élet az élet!

Élj mindennap ádventi életet!

Dec. 31. Lukács 2., 22—24. Mindenért, az elmúlt esztendőért is, az Úrnak jár a hálaadás és dícséret. Mennyivel inkább kell az ádventért bemutatni hálaáldozatunkat: az ádventet élni akaró életet!

Jan. 1. Lukács 2., 25—26. Szentlélek nélkül neki se indulj az örök ádvent életének. Csak a Lélek szerint lehetsz részese az élet gazdagságának.

Jan. 2. Lukács 2., 27—33. Siemeon öreg volt és boldog volt, hogy legalább öreg korára volt ádventje. Te fiatal diák vagy. Óh, mennyi boldogságot rejt magában az a lehetőség sírodig, hogy már most láthatod az Úr üdvösséges világosságát!

Jan. 3. Lukács 2., 34—35. Mától fogva felelős vagy az ádventért. Nem lehetsz közömbös vele szemben, mert vagy elesel, vagy feltámasz miatt, aszerint, hogy kell-e a mindennapos ádvent.

Jan. 4. Lukács 2., 36—37. Anna szerint élj! Ha nem is lehetsz templomban, mindig, az életed lehet a templom szent, bőjtös és imádkozó élete.

Jan. 5. Lukács 2., 38—40. Jézusnak bennünk is növekedni kell s ez csak úgy lehetséges, ha nem magunknak éljük az ádvent életét, hanem osztálytársaink szolgálatára is, hogy a váltságot megismerhessék.

Ittész Mihály.

ELINDULT MÁR A BETLEHEMI CSILLAG

A téli égen apró mécsek gyúlnak,
Fenn nő a fény, míg itt lenn alkonyul.
A holdról selymes ezüsthátútlak hullnak,
A nagy hegyekre álomköd borul.
Minden ragyog, tündérvirágok nyílnak,
Mégis úgy érzem, valahol ma sírnak.
A kék ködpárás vén hegyek aljában
Kis meseházak állnak csendesen,
Sok kicsi házat hó öleli lágyan,
S a sok kis házban oly keservesen,
Oly igazán és oly magyarul sírnak,
De valahol, ott túl a hegyeken,
Elindult már a betlehemi csillag.
S a csillag jő, jő, mert az Isten küldi,
Útján kísérik szárnyas angyalok.
Higgyétek, eljő s lelketek betölti
Fénnyel, mely könnynél tisztábban ragyog.
Öltözzetek hát hófehér ruhába,
Rejtsétek el a fájó könnyeket,
Készüljétek a régenvárt csudára,
Öltözzetek fel hófehér ruhába,
S örüljétek hát, örvendeztetek!

Kis meseházak havas hegyek alján,
Vannak valóra válható mesék,
A gyermek ott az égi anya karján,
Valóra válthat mindenegy mesét.
Az elhagyott istálló szent szülötte
Már gögicsél kis szalmajászolán,
S a csillag, mely ott ragyogott fölötte,
Elindult, s jön, jön át az éjszakán,
Elindult, s jön, jön, mert az Isten küldi,
Hisszük, hogy eljön, s ránk is leragyog.
Bús éjszakánkat fényével betölti
S lesziünk mosolygó, nótás magyarak.

A téli égen apró mécsek gyúlnak,
Fenn nő a fény, míg itt lenn alkonyul,
A holdról selymes ezüsthátútlak hullnak,
A nagy hegyekre álomköd borul...
Minden ragyog, tündérvirágok nyílnak,
Elindult már a betlehemi csillag.

Michnay Zsófia.

LUTHER-VÁROSOK.

A nagy reformátor születésének 450-dik évfordulója alkalmából sokan zarándokolnak el azokba a városokba, melyekben életét töltötte, hogy kegyelettel keressék lépétei nyomát. Mi nem mehetünk ki Németország földjére, nem léphetünk be azokba a házakba, melyekben a nagy Luther valamikor munkálkodott, vezessen hát el e néhány sor legalább gondolatban oda, ahová szívünk vágya vonz. Adna Isten erőt, hogy gyenge tollam elétek varácsolja némileg is azt, amit én olyan jól látok még évtizedek után is lelki szemeim előtt.

Ha Csehországon át Szászországba lépünk, *Leipzig*, magyarul Lipese városa az a hely, melyen át *Halle* egyetemi városba jutunk, s ettől nem messze áll *Eisleben*, a

kis bányászvároska, mely híressé Luther Márton által lett, mert ott adta őt nekünk Isten kegyelme. Már mint egészen kis gyermek jutott Mansfeldre, s azután az erdős, regényes *Türingiába*, Némethon legszebb részébe. Ujra utazzunk Lipésén át, s ekkor Jénába jutunk, *Türingia* egyetemi városába, hol Schiller volt tanár, s rajta keresztül *Weimarba*, a tartomány fővárosába. Nem azért nevezetes azonban e hely, mert székváros, hanem azért, mert Luther követői közül Goethe, Schiller is itt éltek, s ide telepedett le a magyar Liszt is. E városokon át visz a vonat tovább *Türingia* nyugati szélére, *Eisenach* városába. E helyen volt Luther gyermek. Itt járta dalolva a városka utcáit, hogy magának kenyeret ke-

ressen, itt élt egy jó özvegyasszony házában, Cotta asszonynál. Ha megérkezünk a szép hegyvidéken fekvő városba, az állomásról most is a régi városfalat áttörő kapun kell belépünk a sok régi emléket őrző városba. Mindjárt a városkapu mögött áll Luther hatalmas éreszobra. A Cotta-ház balfelé, a hegyes részen áll; s érdekes, hogy

nek tetsző élettel keresse a megnyugvást és bűnei bocsánatát. E város hatalmas dómja magasan kiemelkedik a város házai fölé, s most a város, mint virágok városa nevezetes. — E kolostorból jutott a wittenbergi egyetemre. Ujra térjünk vissza Lipésébe, — most pár órás utazás ez út! — s onnan utazzunk észak felé, Poroszországba, ott

**A wittenbergi vártemplom,
melynek kapujára Luther 1517-ben 95 tételét kifüggesztette.**

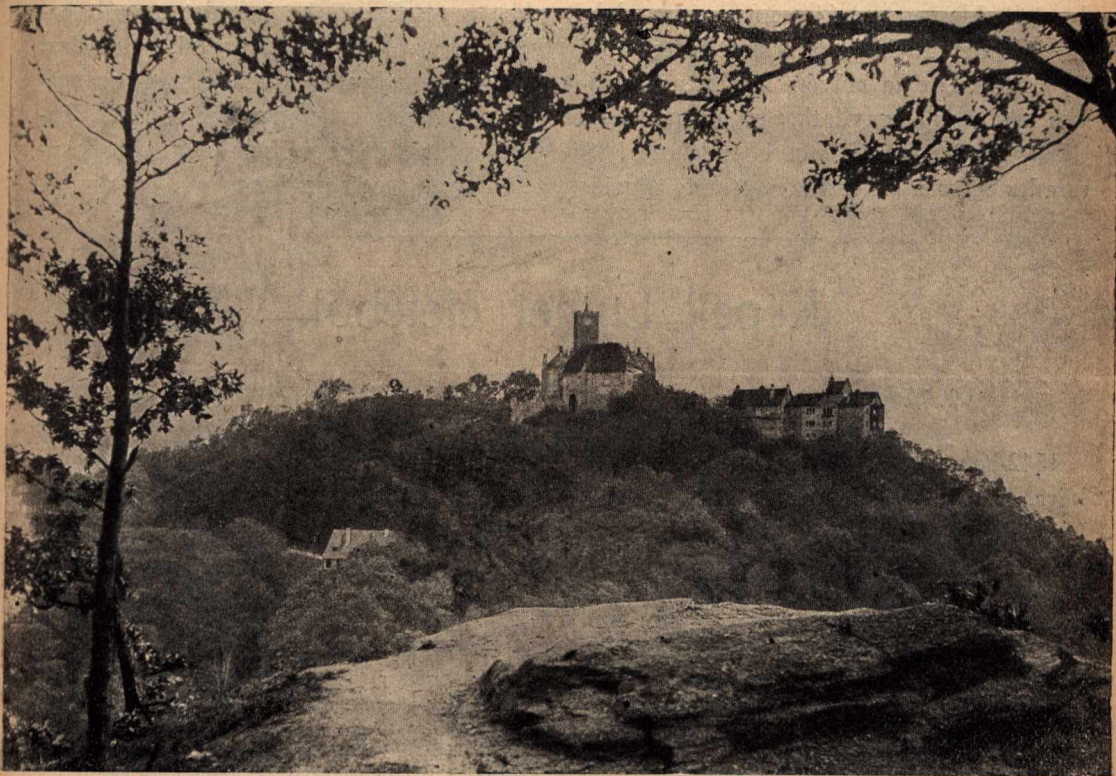
nem messze tőle van Bach János Sebestyén szülőháza. A másfélszáz évvel Luther után élt zenész Luther szellemének zenei kifejezője, orgonadarabjai nélkül ma evangélikus istentiszteletet nem is lehet elképzelni, karműveit minden valamirevaló templomi énekkar énekli, s Krisztus szenvedéseit tárgyaló úgynevezett passiói e nemből legkiválóbb alkotásai a zeneirodalomnak.

Mikor felserdült Luther, a Weimar és Eisenach közt fekvő *Erfurt* kolostorába vonult, ágostonrendi barát lett, hogy Isten-

van *Wittenberg* városa. Kis hely, s most az az egyetem, melynek Luther díszje volt, nincsen már ott, hanem Halléba helyezték át, de még most is halle—wittenbergi egyetemnek hívják. Ha a vasúttól befelé mész a városkába, az Elster-kapun át vezet utad, — ez előtt égette el Luther a pápa átokbülláját, és ezzel szakadt el az egyháztól. A várost most is az a régi fal övezi, mely középkori jellegét híven megőrzi. (Még Németországnak számos városában találhatunk városfalakat, hogy csak a leghíresebb

beket, Nürnberget és Rothenburgot említsem.) Nem messze a város falától áll az épület, melyben Luther élt, tanított; de távolság nincs is itten: egymás mellett sorakoznak a vártemplom, melynek kapujára 1517. október 31-én 95 tételét kiszegezte, a város temploma, melyben szónoklataival hódította a lelkeket. Minden az ő emlékét

rában. Félóra alatt feljuthatsz a legkényelmesebb sétaúton hozzá: teljesen rendbehozva dacol az idők fogával. Itt élt, mint György lovag, itt mélyedt el tanulmányába, melynek során lefordította német nyelvre a Bibliát, a Könyvek Könyvét. Ha belépünk a vár külső kapuján, mindjárt az első udvarban találjuk a Luther-szobát. Egy-

Wartburg vára ma.

hirdeti! A főtéren pedig ott áll az ő szobra, s nem messze tőle Melanchton szobra. Kissé különleges fedél alatt álló alakjaik nem hatnak igazi művészet varázsával, de az emlékezetet híven szolgálják.

S mikor üldözői elől a *Wartburg* várába vitték barátai, akkor újra a kies Tübingiába tért vissza. E vár ott áll Eisenach hatá-

szerű bútorok őrzik emlékét, s egyik falán ott éktelenkedik az a mélyedés, mely annak a tintafoltnak helye, mely úgy keletkezett, hogy a kísértőhöz vágta a tintásüveget egy látomásában. Ebbe a várba igazán érdemes elmenni: hiszen itt találjuk a szobát, melyben 1207-ben a legnagyobb német költők, pl. Walther von der Vogelweide,

Féled-e és szereted-e Istent? Nem veted-e meg Isten ígését és annak hirdetését? Szentnek tartod-e azt? Szívesen hallgatod-e az Istentiszteleten az igehirdetést? Szívesen tanulsz az Isten beszédét?

Wolfram von Eschenbach dalnokversenyt ültek; itt élt magyarországi Szent Erzsébet. Szép falfestmények őrzik e két monda jeleneteit. Ide vezet az újkori zene nagy alakja, Wagner Richard, a Tannhäuser című dalművében: ez a művész is a lutheri szellem hatalmas megnyilatkozása, evangélikus.

Mennyi emlék! Mennyi emlékezés! S mindez egészen kis területen, szinte egymás

mellett található. Ha megnézed a térképet, láthatod, hogy még a mai nehéz viszonyok között is könnyen kijuthatsz Némethon ebbe a részébe. S ha lelkedet a múlt hagyományaival kívánod művelni, tedd is ezt meg: mint művelt embernek, mint evangélikus protestánsnak egyaránt végtelen kincsét nyújt e nagy szellemek által megszentelt helyek meglátására. (=)

Képek Luther életéből.

9. Magdaléna halála.

1542-ben nagy gyász borult Luther lelkére. Meghalt tizennégy éves leánya: Magdaléna. Minden gyermek halála szomorúság a szülőnek, de ennek a leánykának az elmúlása annál fájdalmasabb volt Luthernek, mert egyetlenegyszer sem haragította meg. Mégis erős volt, a halálos ágy mellett hittelt várta, aminek el kell következnie. „Magdalénám, kis leányom, — így szólt a haldoklóhoz — szívesen maradnál itt atyádnál és szívesen mennél ahhoz az Atyához is?” „Igen, kedves atyám, ahogy Isten akarja.” Így aztán a bánatos apa is megnyugvással imádkozott: „Mennyire szeretem! De édes Istenem, ha ez a Te akaratod, szívesen tudom, hogy Te ná-

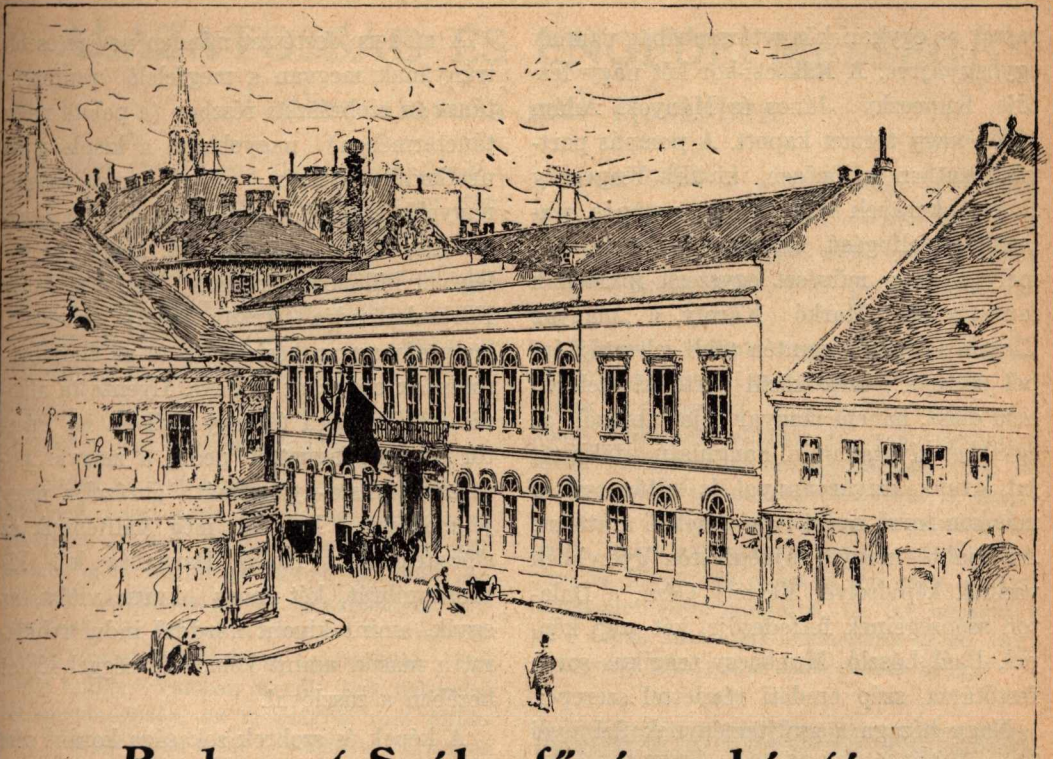
lad van.” Amikor aztán már koporsóba fektették a kis halottat és jöttek a vigasztalók, önmaga volt a legalázatosabb. „Nyugodjatok bele, egy szentet küldtem a mennybe, igen, egy élő szentet! Oh, bár nekünk volna ilyen halálunk! Ilyen halált akár ebben az órában elfogadnék.”

10. Az utolsó „igen”.

A haldokló reformátorhoz barátai ezt a kérdést intézték: „Tisztelendő atya, megmarad-e állhatatosan Krisztus és azon tanítás mellett, amelyet hirdetett?” Luther értelmes, hallható igen-nel felelt. — Azóta ez az *igen* az egész evangélikus keresztyénység jelszava: benne van ragaszkodásunk a Krisztushoz és a reformált tanításhoz — mindhalálig.

S. J.

Budapest Székesfőváros képtára

Fővárosunk új művészeti gyűjteménnyel gazdagodott: alig néhány hete nyílt meg az Egyetem-utcai gróf Károlyi-palota emeleti termében a székesfőváros új képtára. Az anyagot részben gróf Zichy Jenő művészeti hagyatéka szolgáltatta, részben a főváros különböző, eddig szétszórta elhelyezett művészeti gyűjteményeiből került ide. Már a tömeg is jelentékeny (körülbelül 300 kép, 40 szobor és 100 rajz); mind egytől-egyig értékes művészi alkotás. Maga a keret is művészi: a kommunizmus óta szomorú emlékü palota, a magyar építészet remeke, Ybl Miklós alkotása, most a székesfőváros gondoskodásából új életre kelt; a magyar művészet diadalmas bevonulása elsöpörte a közelmúlt gyászos emlékeit. Idegen művészeknek aránylag kevés tér ju-

tott; a Zichy-hagyatékban vannak ugyan jeles olasz és németalföldi mesterek is, de ennek is legértékesebb része a magyar mesterek, még pedig a régi magyar mesterek. A székesfőváros összevásárolta anyag pedig a magyar művészetnek minden korszakát képviseli, a Rákóczi-kortól a legújabb korig.

A klasszicizáló stílusú lépcsőházban talált végre Benczur Gyulának Budavár visszafoglalását ábrázoló festménye méltó elhelyezést; hatalmas méretei, ragyogó színpompája, drámai hangulata itt érvényesülhet kellőleg. A stílszerű elhelyezésre a képtár rendezői egyébként is nagy gondot fordítottak; a Zichy-hagyaték korai idegen mesterei pl. a palota egykori kápolnájában, a franciák egy rokokó-teremben, a

rajzok az egykori könyvtárszobában vannak egybegyűjtve. A Rákóczi-kor két nagy festője, Kupezky János és Mányoki Ádám külön nagy termet kapott. A pompás portrésorozatban különösen kiválik Kupezky Rákóczi-korabeli vitéze és egy pompás, realiztikus felfogású, színpompás Önareképe, mely a nagy művészt egyszerű iparosnak mutatja be. Markó Károly, a „magyar Claude Lorrain“ szintén több jeles tájképpel szerepel; ezek közül kettő kivételesen nem olasz, hanem magyar tájat ábrázol: az egyikben zivatar utáni hangulatú alföldi tájat látunk, szivárvánnyal és kútágással, a másikon forró nyári napon delelő aratókat. Az újabb nagy tájképfestők gyérebben vannak képviselve. Mészöly Géza, a Balaton szépségeinek felfedezője, két szép képpel, Paál László, Munkácsy tragikus sorsú festőtársa, szép eredeti részlettel szerepel.

Nagy hézaga a gyűjteménynek Szinyeyi Merse Pál hiánya; Munkácsy Mihálynak is csak néhány jelentéktelenebb alkotását sikerült megszerezni. A magyar freskófestészet elég gazdagon van képviselve; Lotz Károlynak külön terem is jutott.

A modern festészet minden nevezetesebb irányának megvan a megfelelő reprezentánsa; a szobrászati részben (a palota nagy tánctermében) nagyobbára a kispasztika uralkodik; nyilván, mivel a megvásárolt nagyobb szobrokat a főváros inkább a város díszítésére használta fel. Magyaros jellegével különösen kitűnik Fadrusz János Farkaskalandja (Arany Toldija nyomán), mely a magyar hősiségnek és az állatábrázolásnak egyaránt remeke. Ilyenfajta alkotás ifj. Vastagh György Csikósa is; Pásztor János Magvetője pedig a magyar paraszt fatalista-nyugalmát ábrázolja nagy jellemzéssel. Fel kell még említenünk az előcsarnokban Holló Barnabás két kis bronzszobrát, két lovas kurue vitézt, az egyik, amint kivont karddal indul rohamra, a másik, amint komor fenséggel léptet kezében a zászlóval.

A képek és szobrok sokasága koránt sem tölti meg a nagy termeket; van még sok hely az eljövendőknék, a fiatal magyar művészek alkotásainak.

L. M.

FIGYELJ

A

**FEBRUÁRI ÖSSZEJÖVETEL
HÍRÉRE! 80. OLD.**

ALÁZATOSSÁG ÉS ENGEDELMESSÉG!

Luther szava a mai ifjúsághoz.

Részletek *Dr. Wiczán Dezső* egyet. előadónak a budapesti Fasori Luther Márton Kör jubileumi ünnepélyén tartott előadásából.

Próbáljunk számot adni magunknak arról, hogy mit jelent Luther Márton a mai ifjúságnak. Miben lehet Luther ennek az ifjúságnak az ideálja, eszményképe, más szóval: micsoda mondanivalója van Luthernek a mai ifjúság számára?

Luther alakját általában olyannak rajzoljuk meg, amilyennek legszívesebben szeretjük látni. Hősnek, bátor, erős férfinak, aki szembe mert szállni az akkori világnak legnagyobb hatalmasságaival: a keresztyén egyház fejével és urával, a pápával és a német-római birodalom hatalmas császárával. Hős volt-e Luther? Valóban az volt. Erő, bátorság, rettenthetetlenség, az igazságról való föltétlen meggyőződés azok a vonások, amelyek őt mint hőst jellemzik.

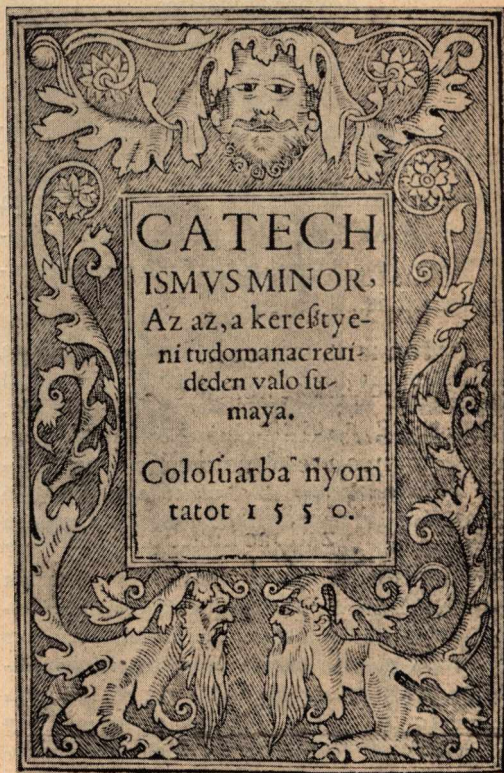
Valóban, ezek a hősiek vonások Luthert a mai ifjúságnak is követendő példaképévé tehetik, különösen akkor, ha épp úgy, mint Luthernél, az evangéliom ügyéről van szó. Milyen szép és fenséges képet lehetne festeni Lutherről, a hősről, különösen ha összeszednénk mindazokat a kijelentéseit, amelyekben bátor öntudatának, ellenfeleivel szemben érzett fölényének ad kifejezést!

Mégsem ebben van Luthernek a mai evangélikus ifjúság számára való jelentősége. Ezek csak külső vonások. Hol marad az építő Luther, aki az evangéliomi egyház falait építi s aki minden egyes keresztyén ember számára az igazi keresztyén hit és lelkiület példaképeül szolgál? Ez a példakép éppen nem nagyon vonzó és lelkesítő, mert szinte homlokegyenest ellentmond annak, amit az ifjúság ideálként lelkében hord.

Az a két pont, amelyen az ifjúságnak Lutherrel össze kell találkoznia, az *alázatosság* és az *engedelmesség*. — Bizony, nem esábitó jelszavak ezek az ifjúság számára,

melynek lelkében a szabadság, uralkodás, parancsolás vágya él. De hát mondjuk meg őszintén: nem könnyű, nem esábitó dolog keresztyénnek lenni, itt pedig erről van szó.

Hányszor halljuk, hogy Luther az úgynevezett lelkiismereti szabadságért küzdött. Ezt sokan úgy szeretik magyarázni, hogy mindenki szabadon vallhatja és érvényesítheti a maga felfogását és meggyőződését, még ha az az egyház tanításával ellenkezik is. Hogyne, ezt a tanítást az ifjúság is szívesen fogadja, mert azt mondhatja: nekem van igazam és bárki mit mond is, én csak a saját lelkiismeretemre hallgatok. De jaj, ha azután az a sokat emlegetett lelkiismeret téved, vagy a rá való hivatkozás csak pusztá ürügy!

Felelet.

Hísem én, hogy az én okoff. gom-
ales ei ő. nnel Christus wrunkhoz nē
mehtec, ő benne sem bizhatom, ha-
nem a fent Lélec Isten, (ki az A trya
cs a Flu Isteniől bármazic) vífen enge
met az Euangelium által ő hozzaya :
Es vgyan ezen fent Lélec világosit
meg engemet az ő ayandokauai, ő fen
telmeg, es ő tart az igaz hitbe; Hísem
kedig, hogy ezeket nem chak én velem
műveli, hanem mind azokal egyetembe
valakic az igaz Egyházba, az az, az i-
gaz keresztyeni gyülekezetbe vadnac .
Hísem touaba, hogy az Igaz keresztye
ni Gyülekezetbe ennekem es m ndē hi
ueknec naponkent minden bűnűnket
bésfel meg bo. hattya: Es az Itilet-
nec napyan engemet es minden
hallorakat fel tamaštr, es ad
ennckem es minden hí-
uőkncē őrcēletet.
Eštr én nyiluā
hísem.

Luther nem azért lett reformátorrá, hogy saját gondolatait, saját akaratát érvényesítse, hanem mert Isten igéjének a foglya lett s annak kellett engedelmeskednie saját kényelme, jóléte, sőt erőtlensége megtagadásával is.

Amikor neve már mindenfelé ismeretes volt, ellenfelei félelemmel és gyűlölettel, hívei pedig nagy tisztelettel emlegették, — akkor, amikor mások jóleső örömmel és büszke megelégedettséggel szokták fogadni a gratulációkat és ünnepléseket, — Luther a legnagyobb alázatossággal elhárított magától minden ilyesmit, azt mondván: kicsoda vagyok én? csak nyomorult, bűnös ember! A világnak nem lesz vége, ha Márton barát elpusztul. Isten sok Márton doktort teremthet. Amikor Wormsba ment s barátai aggódva figyelmeztették, hogy ott esetleg halál vár rá, így kiáltott fel: „Éljen hát Krisztus és haljon meg Márton barát!” Talán a legszebb példája Lu-

ther önmegtagadó alázatosságának az, amikor tiltakozott az ellen, hogy hívei, követői az ő nevéből nevezzék magukat, lutherieknek, lutheránusoknak: „Kérek azért mindenkit, hogy az én nevemről hallgasson, és senki ne nevezze magát lutherinek, hanem keresztyénnek. Mert hát kicsoda Luther? Hiszen nem enyém a tanítás, és engem senkiért nem feszítettek keresztre. Hogy jöhetnék én, nyomorult féreg ahhoz, hogy Krisztus gyermekeit az én értéktelen nevemmel jelöljék.... Én nem vagyok és nem is akarok senkinek a mestere lenni. Az én tanításom azonos és közös az egyház és Krisztus tanításával, egyedül ő a mi mesterünk.” — Így írt és így beszélt Luther magáról, nem is egyszer és nem volt ez csupán külső máz és tettetett szerénység, mert bizony haragra is tudott gerjedni, ha valaki az ő személyét dicsőítette.

Es hasonlóképpen nyilatkozott könyveiről is, amelyek tanítását szetehordozták egész Európában s amelyeket oly mohón kapkodtak és olvastak az evangéliom igazságára szomjúhózó emberek, hogy a nyomdászok sokszor Luther tudta és beleegyezése nélkül újból és újból kinyomatták azokat... Attól félt, hogy az emberek megelégszenek az ő könyvei olvasásával s nem törődnek azután azzal a könyvvel, amelyhez ő minden embert oda akart vezetni: a Bibliával, amelyet éppen azért ő maga fordított le német nyelvre.

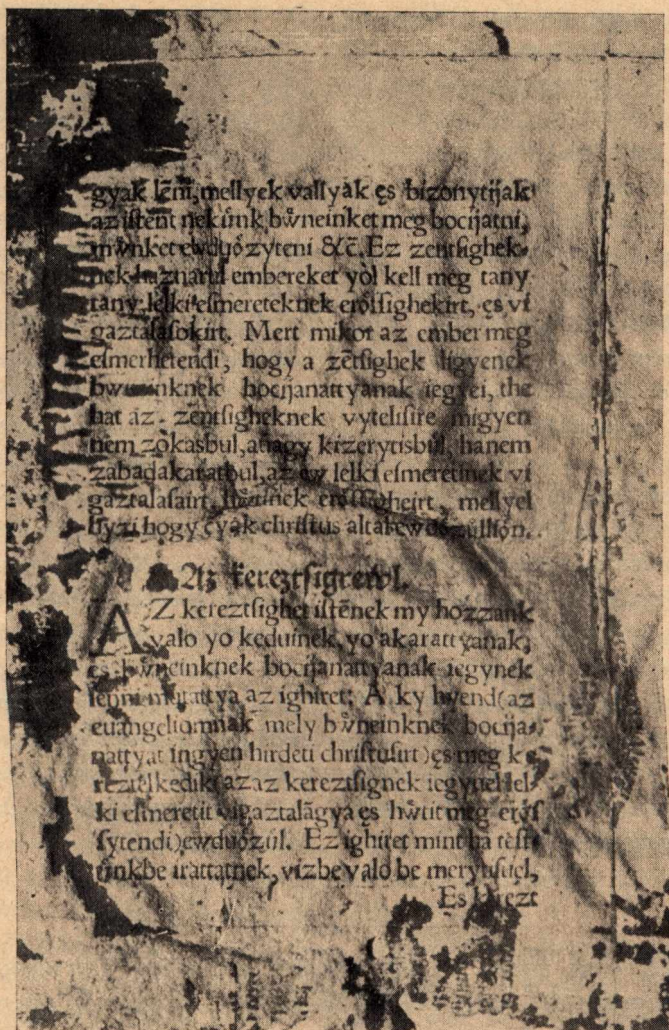
Hogyan lehet mégis, hogy ez az alázatos, önmagát oly kevésre, szinte semmire értékelő ember mégis a világtörténelem egyik legnagyobb alakjává, hősévé lett? Csak röviden adhatom meg a feleletet erre a kérdésre. Éppen az alázatosságával együttjáró engedelmessége tette őt olyan nagyvá és erőssé, hogy bátran és öntudatosan szembe mert szállani a világ akkori legnagyobb hatalmasaival: a császárral és a pápával és diadal-maskodni tudott rajtuk. De miféle, ki vagy mi iránt való engedelmesség volt ez? hadd mondja meg ezt is maga Luther?

„Én ellentállottam a pápának, a bűcsúnak és minden pápistának; de nem erőszakkal, sem csellel, vagy lázadással, — hanem egyedül Isten igéjét munkáltam, prédikáltam és írtam; ezenkívül semmi egye-

bet nem cselekedtem. És ez az ige, ha én aludtam, vagy mással voltam is elfoglalva, megtette azt, hogy a pápaság ereje összetörött, úgyhogy sem a fejedelmek, sem a császár nem törhette volna meg annyira.

Németország elvérzik. De mi lett volna ez? Esztelen játék, mely test és lélek romlását okozta volna. De én csendben ültem s hagytam, hogy az Ige munkálkodjék.“

Isten Igéje az a hatalom Luther életében,

Nem én tettem ezt, hanem egyedül az Ige, melyet én csak prédikáltam és írtam, az cselekedte mindezt. Mert ha én ebben erőszakkal vagy csalárdsággal jártam volna el, olyan játékot kezdtem volna, amelyen

mely minden gondolatát, lépését és tettét irányítja. Amit ő tett, azt nem ő tette, ő csak engedelmes eszköz volt Isten kezében, aki az emberi nagyságot és bölcseséget az által szégyeníti meg, hogy éppen a leggyön-

gőbbekben mutatja meg és viszi véghez a maga hatalmát és dicsőségét. És Luther egész életén, egész reformátori munkásságán mindig ez a meggyőződés vonul végig: nem az én ügyemről, hanem Krisztuséről van szó, én nyomorult ember, csak ártani tudnék neki, de ő maga végzi a munkát, azért az nem vallhat kudarcot és azért nem emberé, hanem egyedül Istené a dicsőség!

*„Erőnk magában mit sem ér,
Mi csakhamar elvesznénk,
De küzd értünk a hős vezér,
Kit Isten rendelt mellénk.
Kérdezed, ki az?
Jézus Krisztus az.
Isten szent Fia,
Az ég és föld ura,
Ő a mi diadalmunk!”*

Lutherről beszéltem, és Krisztushoz, az élő Istenhez jutottunk el. Ez természetes is. Aki Luthert igazán megismeri és öhozzá szegődik, őt választja vezetőül, — az nem juthat máshova, mint Jézus Krisztushoz, Istenhez. Luthertől tanulhatjuk meg legszebben, hogy nekünk a saját erőnkben és tudásunkban nem szabad bízunk, — bármily fiatalok és erősek legyünk is, mert Isten a kevélyeknek ellene áll, és aki magát felmagasztalja, megaláztatik.

Talán legszebben foglalja össze ezt Luther egy Spenlein György nevű fiatal szerzetes barátjához írt levelében ekként: „*Tehát kedves testvérem, ismerd meg a megfeszített Krisztust. Tanuld meg őt magasztalni s a saját erődben kétségbeesve, ezt mondani neki: Uram Jézus, te vagy az én igazságosságom, én azonban a te bűnöd vagyok. Te elvetted azt, ami az enyém, és nekem adtad azt, ami a tiéd. Ami nem voltál, azzá lettél, és engem azzá tettél, ami nem voltam... Mert Krisztus csak a bűnösök között lakik.*”

Alázatosság és engedelmesség... Csak ezen az úton juthatunk el ahhoz a ieglutheribb és legkeresztyénibb hitvalláshoz, amelyre Luther elsősorban éppen az ifjúságot tanítja, sokszor eléggé meg nem becsült kátéjában:

„Hiszem, hogy saját értelmemmel vagy örömmel nem tudnék Jézus Krisztusban, az én Uramban hinni, sem öhozzá eljutni, hanem a Szentlélek hívott engem az evangélium által, ajándékaival megvilágosított, az igaz hitben megszentelt és megtarított.”

„Hiszem, hogy Jézus Krisztus... engem, elveszett és elkárhozott embert megváltott, minden bűntől, a haláltól és az ördögnek hatalmából megszabadított, nem arannyal, sem ezüsttel, hanem az ő szent és drága vérével, ártatlan szenvedésével és halálával, hogy egészen az övé legyek, az ő országában öalatta éljek és neki szolgáljak örökkévaló igazságban, ártatlanságban és boldogságban...”

(E cikk során közölt képeket a Luther Társaság engedte át. Az első két kép Heltai Gáspár 1550-ben megjelent Kis káté fordításának címlapja és egyik lapja, a harmadik kép Gálszécsi István 1538. évi kátéjának részlete.)

Levél arról, hogyan lehet könnyen tanulni

Kedves Barátaim!

Fiúk, Leányok!

Nagyon kedves, okos levelet kaptam a mai postával. Mivel ez a levél nálunk, diákoknál közérdekű kérdésben érdeklődik, ezért itt az Ifjú Évek lapjain válaszolok rá. Az én kedves Feri öcsém, aki most V. gimnázista, ezeket írja többek közt: „... hozzád fordulok, János bátyám, mert te már hét éve tanulsz egyetemen és mindig hallottam Anyukáéktól, hogy *könnyen* tanulsz, írd meg nekem, légy szíves, hogyan lehet jól és könnyen tanulni! — Mert biztosan van annak is valami fortélya. Tudod, hogy — hála Istennek! — nem vagyok buta fiú; Körösi tanár úr is azt mondta Apának, mikor iratásnál Apa szóba hozta, hogy félek az ötödiktől, azt mondta az Öreg: Sohse tessék törődni velem, Komócsi úr! Majd elmúlik az a félelem, úgy, ahogy jött, hiszen jófejű gyerek a Feri!...

Hát, tudod, kérlek, János bátyám, igaz, eddig még mindig egyes-kettes bizonyítványom volt, de most itt van ez a fránya angol, meg algebra... Kezdek aggódni a bizonyítványom miatt: azért is, mert oly sok algebrát ad fel az új tanár, a Birkás, hogy minden algebra-órára 1—1¼ órát kell magolnom, a házipéldával együtt. — Na, és az angol! Az meg egyenesen bosszantó: minden szót háromszor kell megtanulni. Meg kell tanulni a szó kiejtését, aztán a leírását és a szó jelentését. — Hát bizony, itt az én módszerem nem ér semmit... Emlékszel még, mi volt az én „módszerem?!“ Ha eszembe jutott, még tanultam is. Hiszen elemiben színegyes voltam és ren-

geteg könyvet elolvastam: ragadt rám valami belőlük. Nekem eddig nagyon jó dolgom volt. Alig egy-kétszer elolvastam a leckét, tudtam. Ha valamit nem értettem, Apa megmagyarázta: a feladataimban segített. Most?!... Egész nap dolga van: este 8, fél 9, mire hazajön és mindig oly fáradt. Azt mondja a múlt héten: Feri fiam, látod, nekem mostanában rengeteg dolgom van: nem érek rá már veled foglalkozni; meg azután neked meg kell állnod a magad lábán. Mindenütt tízszer annyit követelnek az embertől, mint háború előtt — és valahogy — ma tudnak is az emberek tízszer annyit. A nehéz megélhetés, a verseny a kenyérért, mindenkiből kihozza a legnagyobb tudást, munkabírást: jó lesz, ha te is rászokol, ránevelődsz, fiam!... Mondta Apa. — Hát jól van, kérlek, belátom: ezután segítség nélkül kell tanulnom: de hogyan csináljam, hogy fogjak hozzá, mikor olyan borzasztó sokat adnak fel, s ha egy kiesít, csak egy percre nem figyelek, akkor egész délután törhetem a fejem, biflázhatok, amíg pótolom... Írd meg, kedves János bátyám, mit tegyek, hogyan, hol fogjak hozzá, hogy nekem is könnyű legyen a tanulás?!

Kérdi Feri öcsém a levelében. Mindjárt válaszolok: — a holnapi leckét ma kezd tanulni már az iskola kapuja előtt! Üzenem Ferinek és mindannyiótoknak. Igen: ott kezdjétek a tanulást, az iskola kapuja előtt, mielőtt belépnétek. Azzal a szándékkal lépjétek át az iskola küszöbét, hogy ott ma nem figyelmen kívül, *heccet, murit* fogtok csinálni, nem *gombozni*, bélyegezni fog-

tok, hanem *tanulni, figyelni*. Mert ez nem szóbeszéd, hanem nagyon nagy, igaz és komoly dolog: „Non scholae, sed vitae discimus!” — (Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk!) — Ugy van! mi veszünk hasznát a tudásnak, amit az iskolában magunkba szívunk. (Különös dolog ez, Lányok, Fiúk! — Ha olyan helyre mentek, ahol valami jót kapni vagy venni lehet, oda azzal a kívánsággal megy mindegyikötök, hogy sokat, minél többet szerezzetek a kiosztott jókból, míg az iskolába? . . . Ugyan, Istenem, ezer közül vajjon hány diák megy azzal a szándékkal iskolába, hogy ott minél többet tanuljon, minél több tudásra tegyen szert? Pedig amit megtanult, amit *tud* az ember, az olyan kincs, melyet senki emberfia el nem vehet tőlünk! — Házat, földet, pénzt, kincset el lehet lopni, elcsalni a tulajdonosától; a tudást csak a jó Isten veheti el: senki más!)

Ezért fontos, hogy azzal a szándékkal menjen iskolába mindannyiunk, hogy ott minél jobban figyeljen, minél többet sajátítson el, minél többet tudjon: ma, ha valaki megélni, boldogulni akar, tudnia kell! Sokat: tízszer annyit, mint apáink idejében. — Hogy csak egy példát mondjak: 25—30 évvel ezelőtt még jól megfizették s külön azért a tudásért tartottak egy alkalmazottat az irodában, mert gépírni, vagy gyorsírni tudott. — Ma? A legjelentékenyebb vállalat apróhirdetése is „perfekt magyar-német gép-, gyorsírót, nőt keres . . .” És hozzáteszi: „angol levelezésben, átirókönyvelésben jártas előnyben!” — Ma tudni kell! Sokat kell tudni: tehát sokat kell tanulni is: hogy többet tanulhasson, többet kell, hogy figyeljen az ember. Félannyi türelmet, kedvet, frisseséget pazarolunk el az otthoni magolással, ha az iskolában figyelünk, mintha valaki rendetlenke-

dik az órák alatt. Felényi, sőt gyakran 60—70 százalékkal kevesebb fáradság árán végezhető el a feladat otthon, ha figyelt az ember a magyarázatra. A legtöbb tárgyat meg egyenesen lehetetlen jól, de főleg könnyen megtanulni az előadás állandó figyelemmel kísérése nélkül. Például: ha valaki nem figyelt a magyarázatra, mikor a törekkel való műveletekről volt szó, azt esetleg minden számtanórán, az egész életén át üldözni fogja a büntetés, — mert egy órán át nem figyelt. Ugyanígy örökké érzi a mulasztás terhét az az ember, ha egy nyelvtani alak, pl. a múltidejű igeforma ragozását nem figyelte meg.

Tehát a könnyű tanulás első szabálya: figyelj az órákon!

A *második szabály: tarts rendet az otthoni munkában*. Ezt úgy értem, hogy ebéd után, az alatt a fél, háromnegyed óra alatt, melyet pihenésre szántál, magadban gondold át a délelőtti eseményeidet: miből mit tanultatok, mi volt könnyű, mi nehéz a halott új dolgokból — és miért találtad nehéznek. (Ilyenkor esetleg rá fogsz jönni egy-egy nem értett, nehezebb szabály nyitjára!) — Azután a tanrend szerint vedd elő a másnapi órákra szükséges könyveket, füzeteket, rajzeszközöket, stb.

A kitűzött pihenő elteltével láss a munkához. És pedig, minthogy az írásbeli, rajzos munka jobban igénybe veszi a szemet, mint az olvasás, ezt lehetőleg nappali, természetes világitásnál végezd el. Tehát első dolog a rajzok, geometriai leckék, természetrajzi, földrajzi, fizikai jegyzetek előkészítése, ábrák megrajzolása, majd mondjuk, egy nyelvből praeparációkészítés és utána esetleg számtani, fizikai, geometriai feladat elkészítése és leírása, majd újból egy másik nyelv írásbeli feladatai következhetnek. Az a fontos, hogy *először írás-*

beli és rajzos munkáidat végezd el, ügyesen változtatva nyelvi- és egyéb anyagot, hogy a figyelmedet minél kevésbé merítsd ki.

Másodszor: ugyanúgy változtatva a nyelvi és más tantárgyakat, figyelmesen tanuld az emlékezetből tanulandókat. Hidd el: nem árt, ha minden tárgyat *lehetőleg szószerin*t megtanulsz, mert ez ügyesít a beszédben; növeli szókincesedet! Viszont a tanulás menetében nagy könnyebbségre lehet, ha előbb kétszer-háromszor figyelmesen átolvasad az egész leckét, könyvvel a kezében gondolkodol azon, hogy mi is a lényeg az új anyagban. Azután könyvben — úgy gondolatban — apróbb, összefüggő szakaszokra, részekre osztva, kisebb darabokban tanulod meg a feladott leckét. Itt az a fontos, hogy mindig pontosan együtt tanuld meg az előző szakasznak az utolsó és a következő szakasznak első gondolatát, vagy mondatát, mert úgy-e, ismered ezt: „... csak az első szó nem jut eszembe, a többit már tudom...!?” — Azután, mikor már a részleteket, a sorrendet jól tudod, még egyszer-kétszer átveszed az egészet eleitől végig s „el vagy készülve“ egy tárgyból s jöhet a többi... Vagy ha a memóriádnak jobban megfelel, nem kell föltétlenül részekre tépni a leckét: eleitől végéig elolvasod — persze figyelmesen! — ötször-hatször, — hogy melyik módszer alkalmasabb a Te számodra, meg kell pró-

bálnod. Azt a tanulási módot követed, amelyik kevésbé fáraszt. A fontos, hogy komolyan, komoly szándékkal tanulj: hogy egyfolytában, részekre tagoltan, — „magadban“, vagy hangosan tanulsz, a Te memóriád alkatától függ! A fontos: tanulás közben ne játszál, ne gondold másra, csak arra, hogy a feladatodat a lehető legtökéletesebben végezd el. Azután játszhatsz, szórakozhatsz, vagy — uzsonnázhatsz, ha az a gyöngéd.

Ha végeztél a feladattal, füzeteidet, könyveidét szép rendesen rakd össze, hogy ne kelljen reggel kapkodva keresned, esetleg könyv, vagy füzet nélkül iskolába menned. Reggel, iskolába meneteled előtt lehetőleg olvasd át még egyszer az összes leckédet: reggel friss, „jól fog“ az ember feje. Ha ezt nem teszed meg, jó, ha óra előtt (nem tízperében, mert az játékra, testmozgásra való! — hanem mondjuk, a második esőngetés után, mikor ügyis bent kell lenni az osztályban) s mikor már előkészítetted a szükséges füzeteket, könyvet, sietve átnézed az órára feladott szöveget — s utána — hívhat a tanár, nem kell félned. Egy kis rend, egy kis szorgalom, egy kevés figyelem — s oly könnyű jó diáknak lenni!

Fiúk, Lányok! Próbáljátok meg: egészbiztosan sikerülni fog! Tehát: „Jeles felélést!“

Gallai Gröb János.

*„Nem a mi dolgunk igazságot tenni,
A mi dolgunk csak: igazabbá lenni.”*

(Reményik Sándor.)

Laci öcsém a hittudós.

1. A liliputi Faust.

Goethe Faustja azon töprenkedett, hogy a tudás nem boldogít. Lám, ő is milyen boldogtalan, pedig mindent tud: filozófiát, jogtudományt, orvostudományt, még teológiát, vagyis hittudományt is. A mi Lacink már liliputi korában, mint első elemi osztályos taeskó, büszkén kijelentette, hogy ő mindent tud, még a vallástánból is. Künn voltam náluk látogatóban Kispesten, mert aranyos kis mamája keresztlányom s így Laci tulajdonképpen keresztunokám. Lacikám, mit tanultok az iskolában? Mindent. A vallástánból is? Abból is. És te mit tudsz? Mindent! Hát mondd meg akkor, ki teremtette a világot? Rám néz és töprengve, végre bevallja: Bácsi kérem, a világoteremtésig még nem jutottunk el!

2. Luther és Csvingli.

Mikor Laci látta, mennyire megdübrent a mamája és vele én is ezen a feleleten, elkezdett gondolkodni: Ha nem tanultuk is azt az iskolában, mégis tudom, ki teremtette a világot. Ma mondta a reformációi ünnepen a tisztelendő úr, hogy a világot Luther és Csvingli teremtette. (A fiú tudniillik egy kicsit selypít.) Szerencsére én is ott voltam a templomban, mikor a lelkész prédikációjában azt mondta — természetesen képies értelemben —, hogy Luther, Zwingli és Kálvin egy régi világot összerombolt, helyébe egy új világot teremtettek. Ez képletesen igaz is. De Laci szószereint értette a dolgot és így alapított meg egy új hittani tételt.

3. Kain és a vizesbödön.

Kis mamája nem akart belenyugodni fiaeszkája kéttős kudarcába és most ő kér-

dezgette. Nem emlékszel rá, hogy nemrég én is elbeszéltem neked egy bibliai történetet? A fiú el is mondta az tömörítve: Kain megölte Ábelt; az Istenke megharagudott rá és leöntötte egy bödön vízzel. Ebben is van logika. Özönvízről Kispesten, ahol még patak sines, mit tudhatott volna. De a konyhájukban mindig állott egy faedény (bödön) tele vízzel. Mellette füles pohár; és ha a kutya ott benn alkalmatlankodott, leöntötték a bödönből merített pohár vízzel s a kutya vonítva kiszaladt. Tiszta a logika: a kutya kis bűnéért egy pohár víz: Kain nagy bűnéért egy egész bödön víz volt a méltó büntetés.

4. Sodoma, Gomorja.

Ez meg pozsonyi gimnázista korában esett meg vele. Van Pozsonytól keletre a szép Csallóközben egy kedves kis magyar város, Somorja. Ezt Laci összevessztette Sodomával és Lót történetét így mondta el: Lót megharagudott a gonosz somorjaiakra és beköltözött Pozsonyba. De Misérden (szép kis evangélikus falu Pozsony és Somorja között) Lót felesége visszanezített és mikor a lobogó lánggal égő Somorját meglátta, ijedtében *sóbányává* változott. Az egész liceum nevetett és egy Insalanus nevű diák versbe is foglalta a dolgot:

*„Laci szerint az volt
Lót keserősége,
Sóbányává változott az
Édes felesége.“*

5. Kik írták az ótestamentumot?

Még sokan emlékeznek Bereczky tanár úrra, a budapesti gimnázium kiváló vallás-

tanárára, aki mint vallási iskolai tankönyvek írója is híres volt. Bibliai történeteit, kátéit, hit- és erkölestánát, stb., stb. majdnem minden magyar iskolában használták és használják. Neve fogalom. A diákok nem azt kérik, mi a lecke a vallástánból, hanem: Mi van feladva a Bereczkyből?

Én voltam a vallásórán a cenzor az évvégi összefoglalásokon. Jó öreg barátom, hogy előttem Lacinak, a nagy hallgatónak mégis legyen alkalmá tudományával tündökölnie, azt kérdezte tőle: Kik írták az ótestamentumot? Laci feláll, elámul, hogyan lehet tőle ilyen könnyű dolgokat kérdezni, majd kedvesen elmosolyodik, kipattantja a meglepő kijelentést: Hát ki írta volna más? A tanár úr írta. Az egész terem, gyerekek, vendég, mind hahotázott. Csak a tiszteletreméltó tanár úr maradt komoly. Majd azt kérdezte: Hát kik írták az újtestamentumot? Kik? Hát azt is a tanár úr írta. Akkor végre a tanár úr is elnevette magát. És még most is, mikor e sorokat leírom, a jókedv derűje ragyog arcomon. Különb ez, hála Isten, bár öreg vagyok, ma sem ritka vendég nálam.

6. Antialkoholista.

Akkor soproni diák volt. Odavaló kiváló tanár az antialkoholisták, vagyis a szeszivást mellőzők mozgalmának vezére. A bibliai földrajz keretében vallatta a vallástánára Lacit, hogy hívják a Libanon-heggyel párhuzamos hegyláncot? (Az Antilibanont.) Laci persze ezt se tudta. A tanár segíti: Anti... Anti... Laci kijelenti: A Libanonnal párhuzamos az Antialkoholista hegylánc.

7. Saulból Dávid lett.

Ez is ótestamentumi baklövés a mi Lacinknak. A bibliában két Saul van. Egyik

Saul király, akinek Dávid király volt az utóda. A másik Saul, aki üldözte az Ur anyaszentegyházát, de azután megtért és ő lett Pál, a legnagyobb apostol, a hit által való megigazulás tanítója.

Laci így mondta el a leckét: Saul megtért és Dávid lett belőle.

8. Pontus és Pilátus.

Pál apostol életével kapcsolatban kívánta a tanár, hogy Laci nevezzen meg egypár kisázsiai tartományt és várost. Laci természetesen, következetesen hallgatott. A tanár segíteni akart rajta, és elkezdte: Pontus, na és... Laci arca felvillan: Kisázsiai tartományok, Pontus és Pilátus!

9. Pál levele a „galiciaiak“-hoz.

Ekkor Laci az eperjesi főgimnázium tanulója volt. Pál apostol galatai levele volt a lecke. Laci kijelentette, hogy Pál apostol levelet írt a galiciaiakhoz. Az egész kollégium ezen nevetett, mert Eperjesen a pajeszes, vuklis, kaftános, orthodox zsidókat hívják így, akikből sok-sokezer vándorolt be a szép Eperjesre és gyönyörű környékére.

10. Dévai Juhász Mátyás Péter.

Laci szerette a feleleteit lakónikkussá, vagyis röviddé, tömörre tenni. Ezért vonta egyszer egy szóba össze, a legnagyobb evangélikus és a legnagyobb református magyar reformátornak, Dévai Bíró Mátyásnak, és Meliusz Juhász Péternek nevét, mint Dévai Juhász Mátyás Pétert. Így lett Laci a protestánsok uniójának, egybeolvadásának apostola.

11. A Kassa—oderbergi express.

Lacika peregrimus, vagyis vándordiák, ekkor éppen Iglón járt iskolába. Igló, mint

ismeretes, a Kassa—oderbergi vasútvonal egyik főállomása, ahol az „express“ (vagyis a gyorsított gyorsvonalat) is megáll. Elmagyarázta a tanár, hogy Károlyi Gáspár, a nagy gönci prédikátor és Kassavölgyi esperes lefordította az egész bibliát magyarra. Laci ezt így felelte el leckéül: Károlyi Gábor, a Kassa—oderbergi express, lefordította a bibliát. Ma bizony már csak ilyen magamfajta vénemberek tudják, hogy gróf Károlyi Gábor úgynevezett „véresszájú“ izgató ellenzéki képviselő volt. Így a felelet nemcsak az „express“ szóért volt fura, hanem a haragos politikus, és a szelíd bibliafordító nevének feleserelésért is.

12. Loyola Ignác, a nagy magyar reformátor.

Máskor meg Loyola Ignácot a nagy magyar reformátorok közé sorolta. Ki akarta a tanár vezetni a kátyúból, és azt mondta

neki: Vigyázz, hisz Loyola a jezsuita-rend alapítója. Milyen iskolákban tanítanak a jezsuiták? A kálvinista iskolákban. Ekkor igazán fel kellett adni minden reményt. Laci nem lehetett megrendíteni abban a hitében, hogy Loyola kálvinista volt.

13. Laci, a jézusi szelídségű jó fiú.

De jézusi szelídség lakott Lacink szívében. Szerette szüleit, szerette testvéreit, tanárait, iskolatársait, a szegényeknek odaadta utolsó fillérét is. Ezért bocsássuk meg neki sok-sok hittudományi baklövését. Mert úgy-e, kedves ifjú olvasóink, a vallás lényege mégis csak a szeretet, és Pál apostol az I. Korinthusi levél XIII. részében szépen és igazán megmagyarázza, hogy az „esméretnek“ mennyire fölötte áll a hit, a remény és mindenek fölött a szeretet.

Dr. Szigethy Lajos.

A magyar munka pompás alkotása: a lakihegyi új antennatorony

Ha mostanában felmegyünk a Gellérthegyre és a Duna irányában dél felé nézünk, egy karesú vastorony halvány képét látjuk a horizont fölé emelkedni. Nem más az, mint az új lakihegyi 320 méter magas antennatorony. Erről a mérnöki alkotásról fogok rövid ismertetést adni nektek, kedves olvasóim, akik előtt bizonyára nem érdektelen, hogy rádió-készülékeink decembertől kezdve honnan kapják majd az eddiginél erősebben, tisztábban, tehát szebben érkező elektromos hullámokat.

Legelőször is az a kérdés, hogy miért kellett új antennatornyot építeni? Miért

kellett eltérni az eddigi antennarendszertől? Lássuk, milyen volt az eddigi rendszer! Két 150 méter magas vastorony közé egy vízszintes huzal van kifeszítve; ez az úgynevezett vízszintes-antennarendszer. Ez a vízszintes huzal sugározza ki magából az elektromos hullámokat. Az új antennarendszer ezzel ellentétben az úgynevezett függőleges-sugárzó-antenna. Ennél csak egy torony van, s maga a torony vasszerkezete sugározza ki az elektromos energiát. Miért jobb vajjon a függőleges rendszer a vízszintesnél? Ennek megértéséhez tudnunk kell a következőket. Az antenna által ki-

sugárzott elektromos hullámok a tér minden irányában terjednek. A föld felszíne mentén haladó hullámokat felületi hullámoknak nevezzük. Ezeknek erősségét az út-

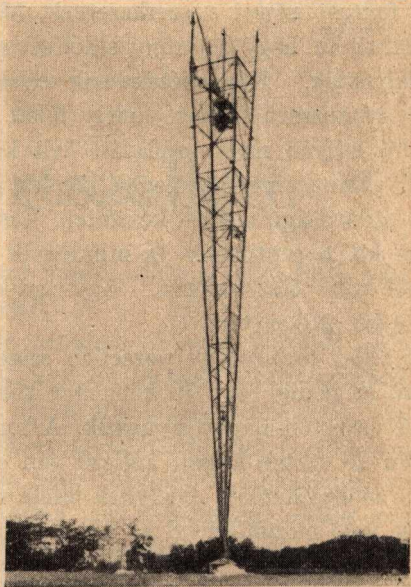
A torony alsó része szerelés közben.

jukba kerülő akadályok (épületek, hegyek, stb.) nagyon lecsökkentik, úgyhogy erősségük 200—300 kilométeren túl már alig számottevő. A világűr felé lövelt hullámok egy bizonyos magasságból visszaverődnek, s találkoznak a felületi hullámokkal (interferencia), s azokat hol erősítik, hol pedig gyöngítik, ha úgynevezett fáziseltolódás van köztük. Ez a jelenség a „fading“, a rádióadás legkellemetlenebb betegsége.

Összehasonlító kísérletekkel megállapították, hogy függőleges sugárzó-antenna esetén a felületi hullámok erősebbek, a térbe kevesebb energia jut, s ennek következtében nagyobb térerősség és a fading-mentes terület nagyobbodása várható.

Miért éppen 320 méter magas az új antennatorony? Ennek magyarázata az, hogy a kisugárzott elektromos hullámok térerőssége az adó energia mellett az adó antenna hosszától is függ. Ezt a hosszúságot az elektromos hullám hosszának egynegyed, vagy egyketted részére szokták venni. Az új laki-hegyi antenna 320 méteres hossza a hullámhossz felének felel meg.

Nézzük meg most már közelebbről a mérnöki tudás és a technikai lehetőségek mérész kihasználásának csodálatos művét. Ha a torony közelébe érünk, lenyűgözve állunk meg felhőkbe vesző magassága előtt és egyúttal bámulunk azon, hogy egy ilyen óriási vasépítmény milyen karesú, a nagy ma-

A torony középrésze szerelés közben 150 m magasságban.

gassághoz képest milyen gyenge alkatrészekből volt előállítható. A torony alakja olyan, mint ha két négyzetalapú gúlát alapjaikkal összeteszünk és az így kapott testet

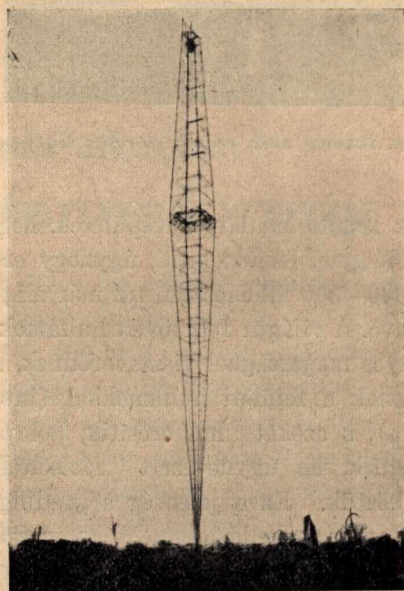
egyik csúcsára állítjuk. Az egész szerkezet rendszerét legegyszerűbben így írhatjuk le: a gúlák élei sarokvasakból vannak kiképezve; ezek a legnagyobb terhet hordó főalkatrészek; a sarokvasak a gúlák mind a négy síkjában keresztalakú rácoszással, — s bizonyos magasságokban vízszintes síkban is — össze vannak kötve. A torony középen — tehát 150 méteres magasságban — mind a négy sarkán kettő-kettő, összesen tehát nyolc kihorgonyzó kötéllel van kikötve, melyek a földön nagy betontömbökben horgonyoznak. Tehát a torony csak egy helyen, a középrészen van kötelekkel a földhöz kötve; a felső 150 méteres rész teljesen szabadon áll. A torony középső legnagyobb szélessége 14,5 méter. A horgonyzó kötelek igen fontos részei a szerkezetnek, hiszen feladatuk az, hogy a torony eldőlését megakadályozzák. Képzeljétek csak el, hogy olyan orkánszerű szélben, amely fákat esavar ki, milyen nagy erőhatást kell kibírnok! Ennek megfelelőleg a kötelek igen nagy szilárdságú acélból készültek. Vastagságuk kb. 6 centiméter és mindegyik 133 szálból van összesodorva. Egy-egy kötél hossza kb. 210 méter.

Az egész torony egy porcellán szigetelő testen, ez pedig egy 70 köbméter köbtartalmú vasbeton-alapon nyugszik. A torony tetején 20 méter hosszú acéleső van elhelyezve mozgathatóan, amelynek lefelé vagy felfelé való mozgatásával az antenna hosszát lehet bizonyos mértékig változtatni. Ezért azt a csövet hangoló esőnek is nevezik. A torony belsejében egészen a csúcsig vaslétra szalad. A toronyba beleépített vasanyag súlya kb. 230.000 kg.

Elbeszélem még egész röviden és általánosságban azt, hogyan is történik egy ilyen hatalmas vasépítmény megtervezése.

A tervező mérnöknek a legelső és legfon-

tosabb feladata — miután már megállapodott a torony magassági méreteiben — meghatározni a tornyot megtámadó erőket. Ezek: a torony szélnek kitett felületére ható szélnyomásból keletkező erők, amelyek legfontosabbak az ilyen építménynél; a kihorgonyzó kötelek húzásából a toronyra ható erők és a torony vasszerkezetének saját súlya. Ez erőknek a lehető legkedvezőtlenebb összegeződéséből meg kell határozni azokat a legnagyobb erőhatásokat, amelyek a torony egyes alkatrészeit érik. Ez a tervezési munka legnehezebb és legfontosabb része, mert hiszen az itt nyert eredmények alapján kell a torony alkatrészeinek méretét megállapítani. Olyanoknak kell ezeknek lenniök, hogy minden lehető rossz körülmények között is megfeleljenek.

A torony majdnem teljesen kész állapotában.

Rendkívül fontos kérdés az ilyen óriási vasalkotmány felépítése. Fontos azért is, mert a költségek lényeges részét éppen a

felszerelés költségei teszik ki. A lakihegyi antennatoronynak kb. 30 méternyi legalsó részét a földön lefektetve állították össze. Ezt a már magában tisztos darabot azután felállították és ideiglenes kötelekkel kikötötték. Természetes, hogy az építés kezdetén az egész alkotmány könnyen szerelhető darabokból áll. Ezeket a darabokat a már fölállított toronyrész tetejébe emelődaru segítségével húzták fel, fent összeesavarozták, s a darut a torony növekedésével együtt mindig följebb emelték. Ugyanígy vitték feljebb és feljebb az ideiglenes kikötéseket mindaddig, amíg a középíráshoz nem értek. Itt azután elhelyezték a végleges kihorgonyzó köteleket. A fent dolgozó munkásokat is a daru húzta fel és eresztette le. Elképzeltük, hogy a szédítő magasságban végzett egésznapos munka mennyi fi-

gyelmet, ügyességet és hidegvért kíván a munkástól.

Ezek után már csak azt jegyezzük meg, hogy ilyen magas tornyot eddig még csak Amerikában építettek. A lakihegyi torony magasabb a hírneves párisi Eiffel-tornynál is, úgy, hogy jelenleg Európában ez a legmagasabb vastorony. Ha meggondoljuk, hogy az egész világra szóló építményt magyar mérnökök terve alapján a magyar állami vasgyár munkásai gyártották, s magyar munkás kezek építették fel a helyszínen, méltán tölthet el büszkeség mindannyiunkat, hogy a magyar tudás és munka a lakihegyi toronyban ismét az egész világ előtt bizonyosságát adta életrevalóságának.

Perényi Miklós
mérnök.

Az igazi sportszellem

Most, mikor már 1933 decemberét írjuk, elérkezett az ideje, hogy sport terén is beszéljünk az utolsó év eredményéről. A magyar nemzet a legnagyobb megpróbáltatások ellenére is óriási eredményeket ért el a sport majdnem minden ágában, és Európa, sőt az egész világ kezd felfigyelni ennek a maroknyi nemzetnek a bámulatos eredményeire. Kitűnő atlétáinkat (Szabó M., Kovács), futballistáinkat (Sárosi, Korányi), viszont vívóinkat (Jekelfalussy, Kabos), úszóinkat, vízipólózóinkat, stb. (ki tudná mind felsorolni) immár az egész világ kezdi megismerni és megbecsülni. Majdnem minden sportágban ott vagyunk az elsők között, és ahol eddig aránylag gyengébbeknek mutatkoztunk, ott az erős munka és az

akarata hatása alatt a fellendülés jelei észlelhetők.

Ha azonban visszatekintünk az utolsó évre, nemesak biztató jeleket találunk, hanem olyan jelekkel is találkozunk, amelyek eddig az igazi sportemberek előtt ismeretlenek, vagy legalább is szokatlanok voltak. Szokatlan volt a legutóbbi időkig az a fanatizmus, amellyel a sportolók küzdenek az eredményekért. Félretéve minden barátságot, minden jó érzést, érdeket, néha egészen kiforgatva énjükből, rontanak egymásnak, vagy a dühtől égve küzdenek egymással az ellenfelek. Kérdezzük, mire való ez. Vagy nem volt a legszebb, legnemesebb a sportban, hogy barátok mérték össze erejüket a sport valamelyik ágában, hogy ne-

mes vetélkedésükkel minél jobb eredményt érjenek el? És nem volt-e szebb az ilyen nemes vetélkedésben elért eredmény, amely után az ellenfelek a legjobb barátságban, és egyetértésben hagyták el a küzdelem színhelyét? Míg most egy-egy kivívott győzelem után a győztes és a vesztes fél egyaránt parázs összeütközést rögtönöz.

Hogy példákat is mondjunk, ki ne halott volna arról a hareról, ami az atlétikában dühöng. Itt több hareról is tudunk. Talán a legkárosabb a MAC és BBTE harca egymás ellen. Ez a két, tulajdonképpen testvéregylet, már évek óta küzd a hegemonia végleges megszerzéséért, de sajnos, nemesak a pályán küzdenek egymás ellen, hanem a szövetségben, sőt a napisajtóban is. Még nemzeti érdekeket is figyelmen kívül hagyva, vélt sértésekért képesek versenyzőinket versenyektől távoltartani. Nem gondolnak arra, hogyha csak a pályán küzdenek a hegemoniáért, azzal az atlétika felvirágoztatását segítik elő. És, ha ezeknek a belső harcoknak ellenére ilyen eredményeket tudunk elérni, vajjon milyen eredményeket érnének el atlétáink barátságban egymással és azzal a gondolattal, hogy eredményeikkel elsősorban hazájukat szolgálják.

De nemesak a belső harcok vetnek rossz fényt a mai sportemberekre, hanem a közönség és játékosok mind gyakrabban is-

métlődő sportszerűtlen viselkedése is mutatja a sportszellem elfajulását. Erre a legjobb és legkézenfekvőbb példa a nemrég lezajlott olasz—magyar futballmeccs. Ebben a küzdelemben rögtön az elején egy sajnálatos baleset történt. Az első féldíő első perceiben a magyarok egyik legjobb embere egy összezapás következtében a lábát törte. Bár ez a szerenésétlenség minden valószínűség szerint a véletlen műve volt, mégis a közönség elfogult része (a túlnyomó rész), szándékosságot látott az esetben. Ami pedig ezután történt, az mutatja leginkább, hogy néhány év alatt mennyit romlott a közönség sportszellemé. Szégyenletes volt, ahogy a közönség vérszemet kapva, magánkívül bízta a már amúgy is megvadult játékosainkat revánsra, és csak a játékosok jóérzésén és sportszellemén múlt, hogy ezután nem történt nagyobb baj.

Mindez azonban ne kedvetlenül tse el azokat, akik szívvel-lélekkel küzdenek, de fegyelmezni is tudják magukat, — hanem igyekezzenek ezt az önfegyelmet belenevelni az ifjabb nemzedékbe, és azt, hogy eredményeik nemesak az ő dicsőséégük, hanem elsősorban hazájuk dicsősége.

legifj. Bókay János

budapesti gimn. tanuló.

Mit ajándékozunk?

Évről-évre nagyobb gondot és fejtörést okoznak a karácsonyi kedves meglepetések, ajándékok. Bármilyen nehéz időket élünk, mégis azon igyekezik mindenki, hogy hozzátartozóinak, szülőjének, testvérének valami csekélységgel kedveskedjék.

Ma igazán csak csekélységre gondolhatunk, amit pár fillér segítségével magunk készítünk, de nem is szükséges, hogy sok pénzt költünk, mert az ajándékot sohasem a ráköltött pénz mennyisége szabja meg, hanem a szeretetet, mellyel készítjük, mellyel adjuk.

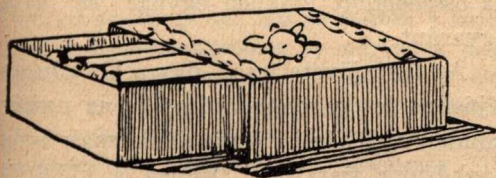
Sokszor halljuk azt a megjegyzést, hogy egy doboz gyufának jobban tudok örülni, ha azt a szeretet adja, mint akármilyen értékes ajándéknak, ami híján van minden szeretetnek.

Vegyük szószerint az előbbi megjegyzést és ajándékozunk tényleg gyufadobozt. Mi-

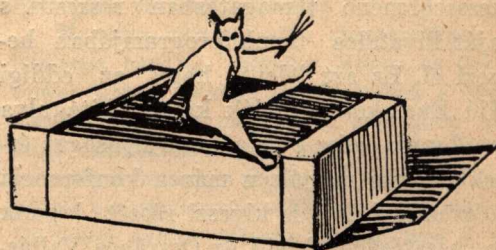
lyen kedves otthonunkban a hamutartó mellett elhelyezett díszes, általunk készített gyufatartó.

Készítési módja a következő: egy egyszerű gyufadoboz külsejét sötétzöld, barna, lila, vagy fekete posztóval három oldalán bevonjuk, a negyedik oldalt nyitva hagyjuk, ahol a gyufát meggyújtjuk. Fedőlapjára kis virágot varrunk gobelin öltéssel, a széleit arany, vagy megfelelő színű lapos zsinórral leszegjük. Ha fekete posztóval vonjuk be és széleit keskeny piros szalaggal szegjük, tetejére kis piros ördögöt ültetünk, mikulás ajándékot nyerünk. Egy ilyen dobozt évekig használhatunk, míg az oldalán lévő csiszolópapír el nem kopik.

Glock Klári.

I. rajz.

II. rajz.

Evangelikus diákkonferencia februárban

Az Ifjú Évek szerkesztősége már évek óta megrendezi az evangélikus tanulmányi ifjúság februári összejövetelét Budapesten. Ezek az összejövetelek a résztvevő ifjúság előtt konferenciái előadások és megbeszélések formájában olyan kérdéseket vetnek fel és tisztáznak, amelyek minden komolyan gondolkodó fiúnak és leánynak nemcsak érdeklődési körébe vágnak, de valósággal elsőrangú életproblémái.

Az elmúlt februári összejövetel az iskolák közéjött kényszerű szünetelése miatt elmaradt. Ezt pótolni nem tudtuk, mert a már szokásossá vált február eleji napokon kívül igen nehéz más alkalmas időt találni a konferencia megrendezésére. Csak tavasz táján tartott lapunk budapesti olvasóival egy megbeszélést, ez azonban nem helyettesítette az elmaradt konferenciát.

Annál nagyobb erővel és annál biztatóbb reménységgel készítjük most elő az 1934. évi összejövetelt. Ennek időpontja február 3. és 4. szombat és vasárnap.

Örömmel közöljük Olvasóinkkal, hogy az 1934. évi konferencia sokkal tágabb keretek közt fog lezajlani, mint az eddigiek. Egyetemes egyházunk Ifjúsági Belmissziói Bizottsága az Ifjú Évek-kezdeményezte téli összejövetelt ezentúl a legmesszebbmenő támogatásban részesíti, s saját hivatalos munkaprogramjában helyezi el. Ez azt jelenti, hogy az eddigi Ifjú Évek-konferenciák keretei kitágulva országunk egész evangélikus ifjúságát érdekkörükbe vonják, s már a konferencia megrendezéséből is kiveszi részét lapunk szerkesztőségén kívül az Országos Vallás- és Tanügyi Testület is.

Másik jelentősége az 1934. évi konfe-

renciának az, hogy a „Pro Christo“ diákszövetség evangélikus ága csatlakozik munkájával a jó eredmény biztosításához.

Minden reményünk megvan arra, hogy egy esztendei akaratlan szünetelés után összejöveteleink sorából ki fog emelkedni a most következő, nemcsak az előadások érdekességével és értékével, de a résztvevő ifjúság száma és komolysága folytán is.

Az összejövetel részletes programját januári számunkban fogjuk közölni. Most csak annyit jelentünk be, hogy az elhangzó előadások és megbeszélések központjában az evangélikus diák fog állni élete különböző viszonyaitában. A diákot fogjuk magunk elé állítani otthonában, az iskolában, szórakozásában, a templomban, stb., úgy, ahogy ténylegesen él, és ugyanakkor rávilágítunk az ideálra, az eszményképre is, amelynek meg kell valósulnia.

Nem elvont elmélkedések lesznek az előadások, hanem a mindennapi gyakorlati élet tükröi, és e tükrök képének összehasonlítása az Istentől kívánt evangéliumi embereszménnyel. Hogy így a hallgatókban indíttatások és elhatározások ébredjenek egy jobb, nemesebb, tökéletesebb élet felé a jézusi parancsolat szerint, olyan élet felé, amilyent a megváltott embernek élnie kell, s amilyent végtelen nagy számban vár az ifjúságtól ezekben az összeomlott időkben egyház és haza egyaránt.

Az összejövetel csak úgy lehet teljes ifjúságunk gazdagodására, ha az ország minden vidékéről összetalálkoznak azon egyházunk fiataljai. Éppen a vidékről felutazók kedvéért már most közöljük, hogy kedvezményes utazást biztosítunk

mindazoknak, akik január 15-ig névszerint bejelentik a konferencián való részvételüket, és kedvezményes jegy iránti igényüket.

Ugyancsak a vidékiekkel tudatjuk azt is, hogy a konferencia két napján szállást és ellátást nyújtunk összesen 5 pengő befizetése ellenében, és róluk mindenképpen szeretettel és vigyázattal gondoskodunk.

Tegyétek lelkiismeretesen alapos meg-

gondolás tárgyává ezt az ifjúsági össze-
jövotelt, s már most felétek hangzó hí-
vásunkat ne engedjétek el fületek és szí-
vetek mellett. Mi sokakat várunk, hogy
sok helyre hulljon a jó mag.

Ti pedig már most várjátok türelmet-
lenül a januári számot, mely az 1934.
évi evangélikus diák-összejövotel kime-
rítő, gazdag programjával köszönt majd
rátok.

A JAMBOREE

A megnyitási ünnepségek és a jamboree első hétköznapja

Augusztus 2-án, a megnyitás napján, már kora reggel hangos volt a jamboree, a csapatok készülődtek a megnyitó istentiszteletekre. A római katolikusok a hatalmas arénaterre vonultak, hol a tábor keresztje előtt Shvoy Lajos püspök tartotta a misét, és az egybegyűltekhez magyar, német, francia és angol nyelven szólt.

A tábor 10.000 protestáns tagja részére az istentiszteletet Rev. M. P. G. Leonard, anglikán lelkész tartotta. Először imádkozott az egész világ cserkészeiért, az egész világért, a békéért és otthonainkért. A beszéd alapigéje Ézsaiás könyvének e szakasza: „Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a saskeselyűk.” A saskeselyű helyett a repülőgép nyelvén mondott igazságokat az életről, melyet öt pontba foglalt össze. A repülőgép csak a szél irányával szemben emelkedhetik fel, így az életben a bajoknak, kellemetlenségeknek is megvan a maga haszna. A repülőgépnél a magasság elsőrangú biztonsági tényező; nekünk is fontos, hogy minél magasabban legyünk alsóbbrendű természetünk szintjétől. A magasság kitágítja a látóhatár körét. A ködök, a felhők a föld közelében járnak; de a legborúsabb napon sem szabad elfelejtenünk, hogy a felhők

felett süt a nap. A repülőgép csak akkor tud repülni, ha tartályai meg vannak töltve; mi is csak akkor válhatunk elsőrangú cserkészzé, ha telve vagyunk isteni lélekkel. A beszédet pedig a próféta megmodernizált mondásával fejezte be: „Akik az Úrban bíznak, azoknak ereje megújul, felszárnyalnak, mint a repülőgépek.”

E nap délutánján volt a jamboree ünnepélyes megnyitása. Az óriási aréna-teret körülvevő zászlóerdőt kellemetlen, hűvös szél lengeti, a tér fölött repülőgépek keringenek, köztük a „Gerle 13.” A közönség teljesen megtölti a hatalmas tribünöket, a díszpályában pedig az előkelőségek foglalnak helyet, köztük Gusztáv Adolf svéd kir. herceg, Gömbös Gyula és több miniszter.

Harsány kürtjel után felcsendülnek a Himnusz hangjai. Horthy Miklós és Baden Powel jönnek lóháton, és elléptetnek a feszes vigyázz állásban, meghajtott zászlókkal tisztelő cserkészek sorfala előtt. A szemle végeztével a hatalmas térségen keresztül a díszpályá elé vágtatnak. — Először a Kormányozó Úr angol nyelvű szózata csendül meg a hatalmas hangtölcsérekből. Reméli, hogy a világ minden tájáról Magyarországra jött cserkészek között a barátság kapcsolatai még

jobban megszilárdulnak, s ez hozzá fog járulni annak az előmozdításához, hogy a népek — az emberiség üdvére — szintén megértsék egymást. Ezután a magyar fiúkhöz szólott a kormányzó s szavait evvel fejezte be: „Legyetek mindnyájan jó hírveetekhez méltók... Sok örömet és jó munkát, fiúk!”

Utána Bi Pi megköszöni a Kormányzó Ur Öfóméltóságának, hogy jelenlétével mintegy az egész mozgalmat megtiszteli. Figyelmezteti a cserkészeket, hogy itt az alkalom egymással barátságot kötni, mert ő a föld minden népét egymással igaz barátságban szeretné látni.

A beszédek után megkezdődik a díszfelvonulás. Mindegyik csapat előtt az illető ország névtábláját és zászlóit viszik. Elsőnek a franciák kék-piros nyakkendős nagy csapata vonul el a díszpáholy előtt nagy tetszést aratva. A belgák, az igen barátságosan fogadott román csapat és a sötétkékruhás örmények után jön az első exotikus csapat, Szíria csapata. Sikerüket rögtön elfeledtetik a csillagos-sávós lobogóerdővel felvonuló Egyesült Államok fiai. Utánuk a nagy dán csapat, a litvánok, izlandiak, a rokon esztek és a szőke norvégek vonulnak el. Utána jön Hollandia, Lettország, majd Japán csapata.

De az igazi ünneplés csak akkor tör ki, mikor az angol birodalom, a British Empire, majdnem háromezer cserkészből álló csapata vonul el a tribünök előtt. Elöl az anyaország cserkészei jönnek, de az ünneplés akkor sem szűnik meg, mikor az angol gyarmatok csapatai vonulnak el. Hatalmas éljenzés fogadja Irország, majd az Ir szabadállam fiait, és a szoknyás, dudás zenekarral felvonuló skótokat. Pár gyarmat csapata után Wales zárja be az angol birodalom cserkészeinek hosszú sorát.

Igen kedves, mikor az angolok után jövő svédek a díszpáholy előtt mindnyájan piros, fehér és zöld léggömböt eresztenek föl. A nagy zászlódiszes cseh csapat nagy tapsot kap, de mély megilletődést kelt a cseh zászlók alatt vonuló pozsonyi „Szent István” és „Czuczor Gergely” csapat. Lengyelország cserkészei hatalmas tapsot kapnak; a jugoszlávok után az orosz menekültek kis csapatát meghatottan köszöntik. Megtapsolják a rokon

bolgár és finn csapatot. Ausztria, Egyiptom, Irak után a piros-fehér nyakkendős svájciak keltettek nagy tetszést; majd a spanyolok, portugálok és görögök zárják be az idegen csapatok sorát.

Ezután az árvalányhajás magyar fiúk vonulnak fel; minden altábor egy díszrajjal képviselteti magát. Még tart a felvonulás, mikor a világ összes cserkészei dörgő csatakiáltással a díszpáholy elé futnak, alkotva egy hatalmas, tarka tömeget. Evvel nyílt meg a IV. Világjamboree.

E nap délután két órájától már a nagyközönség is látogathatta a jamboreet, s este, a megnyitási nap befejezéséül, minden altáborban tartottak tábortüzet. A tábortüzeknél külföldi és magyar cserkészek adták elő nemzeti táncaikat, énekeiket, tréfákat, kisebb jeleneteket. A tábortüzek végeztével a „Krasznahorka büszke vára” gyönyörű kurucnóta dallamát hallottuk minden este, az altáborok közepén felállított hangszórókon közvetítve.

A következő nap volt a jamboree első hétköznapja. Délelőtt természetesen még mindenfelé a nem teljesen kész táborokat építették tovább, díszítették a tábort. De már ezen a napon megkezdődtek a konferenciák is. A gilwellisták (azok a cserkészezetők, akik a London mellett lévő Gilwell-parkban végezték a cserkésztiszti tanfolyamot), a római katolikus, az evangélikus és a református vezetők tartották összejöveteleiket. Délután volt az első bemutató a Sporttéren; svédek, dánok, norvégek, izlandiak, lengyelek és magyarok mutatták be a nemzeti táncokban, cserkészügyességekben, tornában és játékban való ügyességüket.

A Magyarországon tartózkodó fekete inges olasz fiúk, a balillák is meglátogatták a tábort. A gödöllői jamboree alkalmából Budapestre érkezett leánycserkészeknek e napon volt a díszszemléje a Testnevelési Főiskola udvarán; angol, eszt, dán, hollandi, ír, lett, litván, izlandi, skót, amerikai, cseh, lengyel és magyar cserkészlányok vonultak fel.

Este a színház és a mozi is megtartotta első előadásait. A színházban a tábortüzeknél kitűnt számokat, kisebb színdarabokat adtak elő. A mozi műsora magyar és külföldi

cserkészfilmekből, víg- és sportfilmekből állt, azonkívül hazánkról és Budapestről mutattak be jellegzetes filmeket.

A színházon és mozin kívül természetesen tábortüzek is voltak minden este, de nem minden altáborban, hanem naponkint három-négyben, felváltva.

Ezekből láthatjuk, hogy már az első nap is nagy és változatos programmal telt el, de a hűvös, esős idő miatt aránylag kevés látogató volt.

Bendl Andor,
gimn. VII. o. t.

INNEN — ONNAN

Gabriel Wells, a magyar származású világhírű műkereskedő, Berlinben a Stergardt-cég árverésén megvette **Luthernek egyik legérdekesebb kéziratát**, a gróf Mansfeld Albrechthez írt négyoldalas, 1523. június 3-án kelt német nyelvű levelét, amelyben a nagy reformátor kitünő alapossággal magyarázza hittételeit. Az árverésen nagy vetélkedés folyt az értékes levélért, mely végül is 5300 márkáért cserélt gazdát. A kéziratot ideiglenesen az Angol Múzeumban állították ki.

Halberstadt városában megnyílt a Dóm-múzeum. A kiállításra került tárgyak közül különösen nagy értéket képvisel az a zászló, amely Conrad von Crosig püspök hagyatékából származik. A püspök 1205-ben egy keresztes hadjáratban szerezte ezt az ősrégi zászlót, amelyről ma azt tartják, hogy a **világ legrégibb zászlója**.

A new-yorki Smithson-intézet megállapította, hogy a **Nap által fejlesztett hő** megfelel annak a hőmennyiségnek, amelyet 400 ezer-trillió tonna antracitszén egyévi szakadatlan égetésével lehetne előállítani.

Sir James Jeans, a világhírű angol csillagász birminghami előadásában ismertette legújabb elméletét. Ezek szerint a világegyetem egy szétpattanó gránáthoz hasonlít, amelynek szilánkjai egyenletesen növekvő sebességgel távolodnak el egymástól. **Vannak csillagok, amelyek tízszer melegebbek a Nap-**

nál, és minden egyes négyzethüvelyk területük 50.000 lóerő-energiát sugároz ki. Vannak rendkívül tömör anyagú csillagok, amelyek hőmérséklete több ezer fok és rendkívül sűrű anyagukból több tonna alig foglal el egy négyzethüvelyket.

A pasadeniai technológiai intézetben egy négy és félméter hosszú készüléket próbáltak ki, mely 30 gyújtólencse segítségével **6000 Celsius-fok** hő fejleszt, ami körülbelül megfelel annak a hőségnek, mely a Nap belső rétegeiben uralkodik. A készülék által összegyűjtött napsugarakkal acéldrótot éppoly gyorsan elolvastottak, mint ahogy a vaj erős gázlángon elolvad. A készüléket George E. Hale, a kaliforniai Mount Wilson csillagvizsgálójának a csillagásza készítette.

A **Nova Ophinci** csillagon hatalmas robbanást figyeltek meg. A robbanás 3000 évvel ezelőtt, tehát kb. Salamon király korában tört ki a csillagon, ahonnan a fény 30 évszázad mulva éri el a Földet. Azt hiszik, hogy a robbanást a csillagot körülvevő gázréteg gyors terjedése idézte elő.

Anglia egyik legismertebb csillagászáinak elmélete a **világegyetemről**. Dr. Barnes, Birmingham püspöke, aki egyszersmind Anglia egyik legismertebb csillagásza, a hulli egyetemen tartott előadásában kijelentette, hogy világegyetemünk körülbelül százezermillió csillagból áll és ezenkívül még tízbillió világegyetem van az űrben, melyek mindegyike 1000—1.000.000 bolygórendszerből áll. A Kosmosz e szédítő arányainál fogva joggal feltehető, hogy más bolygókon is élnek értelmes lények és ezek közül egyes fajok fejlettsége messze túlhaladja az emberiség szellemi és erkölcsi színvonalát. Minden bolygón a természetes kiválasztás által irányított élettani változás fejleszti a fajokat. Meglehet, hogy az emberiség idővel összeköttetésbe kerül a legközelebbi bolygók népével. A különböző napok fényt sugároznak a föld felé, és ahol fénysugarak terjedhetnek, ott rádióhullámok is haladhatnak. Az emberi faj még sokmillió évig fog a Földön élni. A mai civilizáció talán már rövidesen eltűnik, de ennél merészebb, hatalmasabb civilizációk követik majd és az emberiség kihalása után magasabb értelmiségű

faj fog uralkodni a földön. Sok százmillió év után kihül a nap és a föld is kihál majd. Meglehet azonban, hogy addig módosul a természet alaptörvénye, mely ma még hétpecsétes titok az emberiség számára.

Oswald Gerhardt, az erlangeni teol. egyetem tiszteletbeli doktora, két kötetes tudomá-

nyos munkájában kimutatja, hogy **időszámításunk** hét évet késik, tehát tulajdonképpen 1940-et kellene írunk. A napkeleti bölcsek által látott csillag valójában a Jupiter, Saturnus és a Halak konstellációja volt, az időszámításunk előtti 7. év április elején.

P. F.

Pályázat

Lapunk szeptemberi számában pályázatot tűztünk ki november 20-i határral, novellára, versre és humoreszkre. Ugyanakkor későbbi határidővel egy másik pályázati hirdetés is megjelent, amely eddig még egészen szokatlan és újszerű módon az Ifjú Évek egy számának megszerkesztését, illetve a szerkesztésben való részvételt jelentette ki a pályázat céljául.

Az előbb említett pályázat kiírásában a többi feltételek között az is szerepel, hogy a bírálókat után a versenyre alkalmas műveket — műfajok szerint hármat — decemberi számunktól kezdve közöljük, s kérjük az olvasóközönség ítéletét a díjak odaítélése tekintetében.

Most, hogy az első pályázat határideje lejárt, decemberi számunkkal megjelenünk olvasóink előtt, valamilyen ismeretlen körülményre vagyunk kénytelenek áthárítani a felelősséget azért, hogy a pályázat tárgyilagosan mérlegelve, nem járt eredménnyel. Ha öt évvel ezelőtt lett volna a pályázatnak ilyen eredménye, megnyugodva vettük volna tudomásul. Az Ifjú Évek akkor még sokkal kisebb táborot mozgósított, mint most. Akkor a pályázatra beérkezett művek száma és értéke teljesen megfelelt volna a várt eredménynek. Most azonban — őszintén szólva — csalódtunk. Kevés a pályamű. Sokkal kevesebb, mint tavaly volt. S ha ke-

vésége mellett az egyes dolgozatok értékét is nézzük, összevetve az eddigiekkel, bizony szomorúan kell megállapítanunk, hogy süllyedés vehető észre az egész vonalon.

Nem is olyan régen volt lapunknak egy főszerkesztője, aki e hasábokon igen haringosan szokta volt közölni a sikertelen pályázatok eredményét. Majd hogy nem felvetette Petőfi pompás költészetének azt az ifjúságtól nem nagyon szeretett kérdését, hogy vajjon lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága? Mi most még nem akarunk ilyen fájdalmas hangulathoz sodródni, mert van még egy mentőkörülmény. Most még van. Ez pedig nem más, mint a másik pályázat. Ez a másik pályázat sok tekintetben kárára lehetett az elsőnek. Ez a másik pályázat a számbeli és értékbeli sikertelenséget, amelyet most tapasztalunk, valószínűleg elősegítette rendkívüli érdekességével. Mondom, most még bízunk, s reménységgel várunk a decemberi pályázat lejártáig. Ha aztán akkor se lesz eredmény, akkor vagy Tompával hangoztatjuk a felszólítást, hogy fiaim csak énekeljete, vagy pedig mi is kénytelenek leszünk alkalmazni Petőfi kérdését.

Azonban száz szónak is egy a vége. Jelen pályázatunk elbírálásánál nem követhetjük azt a megígért módszert, amit

az első számunkban olvashattatok. Azok, akik a mostani pályázatban résztvettek, munkájukról részletes beszámolást a negyedik számban kapnak. A munkások ne keseredjenek el. Dolgozzanak tovább és gondoljanak arra, minden munka a kö-

vetkező és talán értékesebb munkáknak az eszköze.

A részletes bírálat mindenkinek külön-külön megmondja majd a rávonatkozó véleményyt.

HIREINK

A bonyhádi ág. h. ev. reálgimnázium „Belmisszió” Köre Tomka Gusztáv vezető tanár jelenlétében, szeptember 22-én tartotta alakuló gyűlését. A tisztikar a következőképpen alakult: Titkár: ifj. Ruttkay-Mathussovich Elemér VIII. o. t. Főjegyző: Szakáts László VII. o. t. Aljegyző: Hofbauer Pál VII. o. t. Pénztáros és orgonista: Bándy Miklós VIII. o. t. Háznagy: Szűts Gyula VIII. o. t. Főkönyvtáros: ifj. Neuhauser János VIII. o. t. Alpénztáros: Gyárfás József VII. o. t. Teremőrök: Szűcs Gyula VII. o. t., Kégl Sebestyén VIII. oszt. tanuló. Egyben megalakult a Bibliakör is. — Az alakulás óta öt gyűlést tartottunk, tarkítva szavalatokkal és dolgozatokkal. A legkiemelkedőbb volt a Reformátor emlékére (nov. 17-én) tartott zártkörű díszgyűlés, melyen az egész tanári kar is megjelent. A műsor a következő volt: Ne csüggedj el... Közének. Ima: Mondta Eibach Helén VIII. o. t. Ruttkay Sándor: Luther Márton. Szavalta: Hofbauer Pál VII. o. t.

Vidovszky Kálmán síremlékét avatta fel a hálás kegyelet október 31-én a budapesti Kerepesi-temetőben. A magyar cserkészek, a Luther-Otthon, a budapesti leánykollégium és békéscsabai gimnázium együttes emléket emelt annak a jó embernek sírján, ki szeretetet adott minden tanítványának. Most már külső jele is van a tanítványi hálának és baráti kegyeletnek. Olyan sokan gyűltek össze, hogy megnyugvással állapíthattuk meg, hogy az igaz ember emlékezete örök.

A Budapesti Evangélikus Leánygimnázium önképzőkörének ifj. elnöke Orphanides Olimpia, alelnöke Vetsey Klára, jegyzői Horvay Gizella, Dörfler Éva, pénztárosa Gottesmann Ágnes és könyvtárosa Idakéry Sára lett. Október 6-án a kör nyilvános ünnepélyt rendezett. Három összejövetele közül egyiken Herceg Ferenczel foglalkozott, s bemutatta a Gyurkovics lányok első felvonását, s más jeleneteket. Rendezett ezenkívül egy finn ülést is.

Az Ifjúsági Gyámintézet reformációi emlékünnepe Jablonowsky Piroska tanár beszélt és Pálinkás Irén olvasta fel dolgozatát. November 13-án Luther Márton születése 450 éves jubileumának ünnepén Ruzicska László vallástanár bevezetése után dr. Renk Ernő iskolafelügyelő olvasott fel Luther és az iskola címen, Pamer Karola megemlékezése és Pétery Márta hitvallása egészítették ki a műsort. Az ünnepélyeken sikeres ének-zeneszámok és szavalatok hangzottak el.

Az Egyetemes Gyámintézet ünnepi közgyűlésén az iskola ifjúsági gyámintézete 15 db. Újszövetséget ajándékozott.

Mit köszönhet a tanulóifjúság Luthernek?

Ez volt a tárgya a budapesti ev. gimnázium reformációi ünnepélyén Palkovits László VIII. o. t. előadásának. 1. Köszönjük neki gyermekkorának, ifjúságának szép emlékeit. Kedveségével meg tudta nyerni a jószívű emberek támogatását. Tanulótársai philosophus et musicus-nak nevezték; tehát tanulmányait végző és jó kedélyű ifjú volt. 2. Köszönjük neki a keresztyénség helyreállítását. 3. Köszönjük, amit az ifjúság helyes nevelése érdekében tett.

SIR A FERGETEG

IFJÚSÁGI REGÉNY.

Irta: Cserepes Sándor.

(11. folytatás.)

VI.

A négy órás vonat közel tíz percig vesztegelt Sátrádon. A vonatok veszteglése nem volt ritkaság ebben az időben, mert a háborúban megrokkant és megszenvedett szerelvényekkel akárhányszor előfordult, hogy még a nyílt pályán is meg kellett állni, és kiigazítani az útközben esett hibát. A szén is kegyetlenül rossz volt, nehezen fűtötte be a mozdonyokat, de meg maga a menetrend is olyan volt, hogy senki sem tudta, érvényes-e, vagy se, és hogy ami tegnap még így volt, vajjon holnap nem lesz-e egészen máskép. A vonatok persze fűtetlenek voltak, ép ablakot viszont annál kevesebbet lehetett találni rajtuk. Olyanra változott az utazás ebben az időben, hogy ráillett az a régi tréfás mondóka, hogy tudniillik, aki száz kilométert akart utazni, jól tette, ha előbb otthon végrendeletet készített. A sátrándi állomás mostani közönségét mindamellet nem igen bántotta a végrendelezés gondja, állván az ezen a délutánon főként diákokból, akik hatalmas, de rosszul kötözött csomagjokkal, ládákkal és utazókosarakkal, — s diákkisasszonyokból, akik viszont papájukkal és mamájukkal igyekeztek a beszaladó vonathoz, hogy elfoglalják a helyüket. A kisváros iskolái vakációra bocsátották haza a tudományos ifjúságot. A hosszú, fekete vonat csakhamar megtelt ifjú utazókkal, akik ahol érték, gyorsan helyet foglaltak, mert akinek most nem jutott, az bizony állhatott egészen hazáig.

Persze az elhelyezkedés után az állomás

felé néző vonatablakok mindjárt megteltek fejekkel, azután pedig előkerültek a zsebkezdők is, s lengedeztek azok felé, akik még itt maradtak. Mert nagyon sokan voltak olyanok, akiknek ez a vakáció nem jelentett örömet. Az általános felfordulás sok hazavágyó diák előtt becsukta az otthon kapuját, s odakötötte hosszú időre ahhoz a városhoz, ahová szeptemberben még úgy jött el az édesanyjától, hogy ha előbb nem is, de karácsonyi mákoskalácsra feltétlenül visszatér.

Már jórégen felszállt minden utas a vonatra, mikor az sok sípolás után nekifoháskodott az útnak. A gép először egy nagyot sistergett. Így esinált, hogy: sssss! Azután újra így esinált. És próbálgatta még egy párszor, de ezzel az eljárással nem sikerült elindulni. Azután más módszerhez folyamodott a masiniszta. Most sistergés közben eszeveszetten megforgatta a kerekeket is. A síkos síneken azonban ezzel sem ért célt. Végül aztán, — szégyen ide, szégyen oda — cselhez folyamodott. Becsapta azt az akaratos masinát, gondolván, hogy ha előre nem akar indulni, akkor hátra bizonyosan szívesen megy, s hátra engedte kissé az egész vonatot. Ezt a kísérletet teljes siker koronázta. Néhány méternyi hátratólatás után egy pillanatra megálltak, aztán még mielőtt gyökeret verhetek volna a kerekek, lassan, meggondoltan útnak indultak a sötétedő alkonyatba.

A vonatban alkalmasint igen hideg lehetett, mert már az indulási kísérletek közepette felhangzott néhány torokból az ének,

hogy: Ballag már a véndiák... A diákat — már akár vén, akár fiatal, — tudvalé-
vőleg nemcsak a jókedv, de az elkeseredés
is nótára szokta hangolni. Ahogy kidöc-
gött a csak itt-ott kivilágított ablakú jár-
mű az állomásról, még egy darabig lehetett
hallani, hogy: tovább, tovább, de csakhar-
mar, még a legjobban nekigyürkőzött har-
madikos szoprán hangja is elveszett a tá-
vozó vonattal.

— No, gyere, Guszti, mit bámulsz olyan
nagyon, elment ez már, akárhogy is nézed.

S a két fiú egymásbakarolva indult el a
városba.

Már napok óta szépen havazott. Az ala-
esony házak tetejére jókora hóréteg nehez-
kedett, s most is lehetett látni, amikor egy-
egy villanylámpa mellett elhaladtak, hogy
újra neki akar fogni az esésnek.

A városban a kedélyek már lecsillapod-
tak a multkori zavar után. A magashegyi
ütközet ugyan sokáig foglalkoztatta az em-
bereket, de aztán ez is elmúlt. Amint a sú-
lyosan megebesült diák állapota jobbrafor-
dult, és úgy mutatkozott, hogy az életét
meg lehet menteni, az egész esemény kez-
dett eltűnni az érdeklődés köréből.

Battonyái állapotában azon az éjtszaká-
kon valóban változás történt. A betegség-
nek igazi fájdalmas része ugyan még hátra
volt, s még később is igen sokat kellett szen-
vednie a szegény fiúnak, de azután lassan
lejjebb szállt a láz, a súlyos seb engedett
és a veszedelem visszavonult. Tegnapra az-
tán végre megengedte az orvos, hogy nagy
óvatossággal hazautazzanak a lábadozó be-
teggel.

Harter Guszti és Kajetán egyenletes lé-
pésekkel ropogtatták a főutea havát. A
hosszú, széles utcán a korai alkonyaton alig
járt egy-két ember. Ők is úgy esendben
mentek, nem igen beszélgettek. Mindkettő-

nek az járt az eszében, hogy ők bizony-
most itt maradtak. Alaposan itt maradtak
és nem is mehetnek el a hosszú vakációban.
Búsultak nagyokat már ezen a szomorú va-
lóságon eddig is, meg már bele is békültek
a helyzet illetően alakulásába, de most,
hogy a vonat a többiekkel elment, mégis
újra rájuk nehezedett valami, és egyidőre
szótlanná tette őket.

Amikor egy jó idő múlva a Balláék ka-
marája elé értek, tétovázva álltak meg a
nagykapunál. Bemenjenek-e, vagy sem? Eh,
gyerünk tovább, és hallgassuk meg inkább
a Cinka Panna nótáját. Ilyen nagy elszánt-
sággal elindultak hát Vargáék felé. Most
az egyszer azonban tévedtek, mert Varga
Gábor barátunk nem hegedült; még pedig
egyáltalában nem hegedült, hanem olyan
dolgot mívelt, ami így vakáció kezdetén
rendkívül különös és szokatlan a rendes
diáknál. Ott ült az asztal mellett és tanult,
vagy legalább is úgy csinált, mintha ta-
nulna. Amikor a belépők e megmagyaráz-
hatatlan viselkedést látva esodálczó arecal
tekintettek rá, rögtön készen volt a ma-
gyarázattal.

— Barátom, elhatároztam, hogy a vaká-
cióban mindent pótolni fogok.

Varga Gáborról ugyanis tudni kell, hogy
ő az úgynevezett pótló diákok közé tarto-
zott. Évenként legalább hatszor kijelentet-
te, hogy most már igazán, és véglegesen, és
visszavonhatatlanul mindent pótolni fog.
Ilyenkor aztán két napig állandóan tanult
megszakítás nélkül. Vagy ha nem is két na-
pig, de egy napig feltétlenül. Az volt csak
a baj, hogy a pótlást nagyon alaposan
akarva végezni, mindent legelől kezdett, és
amikor az ötödik deklinációig eljutott, már
abba is ahgyta az egészet.

A szoba kis vaskályhája pompásan me-
legített. Csak az imént rakták tele apróra

fűrészelt akácfával, amelynek felfűrészélése Gábor rendes mindennapi munkájához tartozott. A kintről jött diákok legjobban szerették volna átölelni a barátságos jószágot, de mivel ez a művelet kissé veszedelmesnek mutatkozott, megelégedtek azzal, hogy egész közel húzták hozzá széküket, és így meleg nyugalomba helyezkedve, mintha összebeszéltek volna, kísértgetni kezdték pótlásba merült társukat.

— Gyere el este, Gábor, jól befütünk, és kiélvezzük a vakáció első napját!

— Dehogyan megyek. Nekem ugyan hiába is beszéltek, én most pótolok.

Két kezével úgy hadonászott gyorsan pergő beszédéhez, mintha egy egész szimfónikus zenekart vezényelt volna.

— Pótolsz persze egy napig, vagy kétőig. Azután pedig egészen abba hagyod a tanulást. Nemhogy beosztanád előrelátóan, hogy későbbre is jusson belőle.

— Egyszerre akarsz mindent megtanulni. Pedig úgyse közlöm atanári karral, hogy Varga Gábor tanulásra adta a fejét — kontrázott Kajetán.

Am a csábítási kísérlet sikertelen maradt. Gábor — lévén ma még csak első napja tudományos életének — nem engedett. A vendégek eredmény nélkül távoztak, miután magukba szívták a szoba melegét. Már elmúlt hat óra, lehetett az alumneumba menni.

— Vajjon, milyen táplálékot nyújtanak ma e gyarló testnek? — elmélkedett útközben Kajetán.

Elmélkedésének ma annyival nagyobb jelentősége volt, mint máskor, mert dupla, sőt tripla adagokra lehetett számítani. Ilyenkor, amikor a kenyérfogyasztók létszáma megesökkent, tán vígasztalásul, jobb ellátásban részesültek az elmaradtak. No hát azért ezekről a vacsorákról is túlzás lenne éppen azt mondani, hogy Lucullus

megszégyenülve állt volna meg felettük, de egy korgó diákgyomorra nézve a leírt körülmény mindenesetre biztatónak nevezhető; Kajetán pedig elég jó viszonyban volt a gyomrával. Szerette. A táplálkozás terén elért eredményei nem sokkal maradtak mögötte a gimnázium legjobb teljesítményeinek. Addig persze nem jutott el, mint Orbán néhány évvel ezelőtt, aki tudniillik felfala megbízható szem- és fültanúk állítása szerint tíz egészséges diákra szánt káposztafőzeléket. Hogy váljék egészségére a káposzta is, meg a negyed cipó is, melyet csak azért költött el a tízszemélyes vacsora után, miszerint senki se hihesse róla, hogy üres virtuskodásból tán túlterhelte a gyomrát. (Az se lehetett kutya, mikor a nyolcadikos Turák egyszer ebéd után csak úgy télika-bátban odaállt az ablaka mellé, magához vette a délelőtt érkezett hazait, s addig ette, ette egyfolytában a pompás falatokat, míg négy órára az egész csomagból nem maradt más, mint egy üres doboz, egy csirke csontmaradványai, egy halom kolbászhéj és más szomorú emléke az anyai szeretet elseje táján megmutatkozó jelének. Aznap este Turák sós és paprikás kenyéret vacsorázott egy fél vöröshagymával, otthon pedig alkalmasint így szólt Turák néni az urához: no, a Peti már biztos megkapta a csomagot, egy hétig legalább tudja szegény valamivel pótolni az alumneumi kosztot.)

Valóban nagyon kevesen gyűltek össze a vacsorára. Még azok sem voltak valamenynyien ott, akik Sátrándon maradtak, mert sokat meghívtak közülük a barátok, meg az ismerősök. Így a politikai vita, amellyel a felsőbb osztályosok pótolni szokták a vacsora hiányosságát, távolról se volt olyan élénk, mint máskor. Barátaink is éppen hazafelé indultak már, amikor az ötödikes Fekete szégyenkezve, kísért arccal bandukolt be az étterembe. (folyt. köv.)

(Folytatás a boríték 2. oldaláról.)

harcol. 46. Mutatószócska. 48. Ázsiai tenger (magyar östörténet!). 51. Útnak indít. 52. Ford.: fedd. 54. Próféta 56. ES. 59. Időszerű. 62. ZOK. 65. A szabó. 66. LN. 68. Éhségi állapot. 71. Meghalt magyar költő. 74. Bemázol. 76. Latinul: érc. 79. Asszony (idegenszó). 80. GK. 83. Ölyt. 86. A kemény vitéz. 88. TKI.

90. Ford.: a latin res genitivusa. 93. Báránghang. 95. Többes személynévmás. 96. Indulat. 98. Rákiáltás.

Csak az 1, 22, 29, 30, 39, 61, 67, 73, 79, 94, 99, 101 vízszintes és az 1, 2, 5, 6, 10, 12, 23, 32, 44, 59, 71 és 86 függőleges megfejtését kell beküldeni.

Megfejtési határidő: 1933. december 30.

SZÁMREJTVÉNY.

(5 pont)

29,	26,	62,	48,	13,	36,	53,	39,	45	író eszköz.
56,	59,	17,	50,	6,	51,	18,	64		rossz vége van.
70,	41,	55,	16,	19,	2,	7			édességbe való fűszer.
5,	25,	32,	47,	61,	72,	14			nagy állat.
15,	66,	1,	52,	69,	10,	40			magyar város.
27,	12,	49,	8,	71,	3				férfinév.
21,	35,	67,	24,	31,	57				alak.
9,	63,	23,	20,	54					háziállat.
	60,	30,	46,	34					nógrádi falu.
	68,	4,	58,	28					férfinév.
		44,	38,	42					török katonai rang.
		22,	37,	33					osztrák folyó.
		65,	43,	11					külső réteg.
		1—72							közismert vers első két sora.

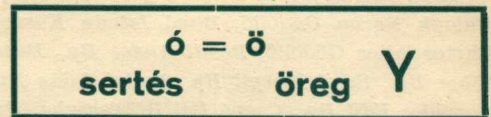
BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

1.

2.

Ifj. Láng Ferenc. A keresztrejtvény pontozására vonatkozó javaslatodon elmékedtünk. Valóban előfordul, hogy egyes megfejtésekben egy-két betűhiba van. Azonban, ha tekintetbe vesszük azt, hogy még a legkisebb keresztrejtvényben is több betű van száznál (legutóbbi rejtvényünkben közel 400!), elenyésző hibává válik egy — rendszeren lényegtelen — betűhiba. Annál a módszernél pedig, ami ma már elég általános, hogy csak egyes szavakat kell a megfejtésben közölni, szinte teljesen kiküszöbölődik a hiba lehetősége is.

F. János Békéscsaba. Örülünk, hogy az Ifjú Évekről verset írtál. El is tesszük emlékeink közé. Közölni sajnos, még nem lehet, mert a mértéket nem üti meg. Szeresd tovább is la-

punkat, s ha éppen akarsz, írv verseket is. Ki tudja, hátha sikerül egyszer!

Láng Miklós. A két cikket „Kálmán bácsi” aláírással valóban néhai Vidovszky Kálmán bácsi írta.

Zauner Gyula. Kérésednek kivételesen eleget teszünk, mert önhibádon kívül mulasztottál. Ebben a számban még nem, de a jövő számban már hozzászámítjuk pontjaidhoz az elvesztett 15-öt. E szám rejtvénymegfejtésénél jelezd ezt!

„A hős orvos” írója. Az elbeszélést nem sorozhattuk a pályamunkák közé, mert megérkezett ugyan idejében, de semmiképpen sem felelt meg a pályázati feltételeknek. Már t. i. a beküldés módja. — Ami magát az elbeszélést illeti, arra vonatkozóan csak ennyit: Komoly és szép tárgy, de nincsen elbeszélésnek feldolgozva. Talán később ugyanezt az eseményt jobban meg fogod írni, ha az íráshoz hivatást érzel.

A pontverseny állása a 2. szám rejtvényének megfejtése után:

(Az álló betűsöknek 15, a dült betűsöknek 30 pontjuk van.)

I. csoport

(alsó osztályosok).

Balikó Gabriella Szombathely, Barok István Bp., Bielek Endre Bp., Bontus Hermin Bp., Dubravcsik Károly Békéscsaba, Filippinyi János Békéscsaba, Glück Ica Bp., Göntér Edit Bp., Gumhalter Ilus Gödöllő, Habersack Gerda Bp., Hirsch Magda Bp., Hittig Livia Bp., Huszti Pál Sopron, Juhász Ilona Rákospalota, Kacsiszky Barnabás Kőszeg, Kozma Márta Bp., Láng Miklós Békéscsaba, Lipták Pál Békéscsaba, Mihály Sándor Pápa, Molnár Zsuzsa Bp., nagyiványi Nagyiványi Miklós Bp., Odorfer Magda Bp., Ormosy Tibor Pápa, Polónyi Sarolta Nagykanizsa, Ponicsán Imre Békéscsaba, Schaub József Pécs, Schwalm György Nagytétény, Soltay Viktória Bp., Stecz László Pusztafacs, Szabó Ilonka, Szabó Klára Szombathely, Szemes Eleonóra Bp., Takáts Paula Bp., Tanos Vilma Bp., Varga H. József, Vértessy Marietta Bp., Weinbrenner Rudolf Bp.

II. csoport

(felső osztályosok).

Alex István Bp., Babarczy Juliánna Bp., Balogh Barna Gödöllő, Bánó István Kőszeg, Bartos Alice Gödöllő, Bendl Andor Bp., Bendl Tibor Bp., Bóné Margit Bp., Budai Jolán Bp., Cornides Edit Bp., Czepó Pál Békéscsaba, Dubovay Géza Pápa, Eröss Jolán Kecskemét, ifj. Esztergály Gyula Selyp, Főző Zsóka Albertfalva, Frank Irén Kőszeg, Frint Anna Kispeszt, Göllner Endre Kecskemét, Grósz Éva Bp., Gyapay Magda Bp., Györk Erzsébet Bp., Hajdú Béla Békéscsaba, ifj. Honéczy Pál Szarvas, Káldy Zoltán Sopron, Keken Márta Bp., Keller Klári Bp., Kelp Albert Bp., Ken-

deh Márta Bp., Kiszely András Békéscsaba, Kodnár Anna Bp., Kresz Ernő Pécs, ifj. Lang Ferenc Sopron, Ledényi Gitta Bp., Lipták János Békéscsaba, Lorber István Bp., Matulay Sándor Békéscsaba, Merczel Antal Bp., Merczel Zsuzsa Bp., Mihály Edit Bp., Nőtel Irma Bp., Ostffy Éva Bp., Pálkás Irén Kispeszt, Pétermann Irma Bp., Predmerszky Tibor Bp., Puszta Mária Bp., Sági Klára Rákospalota, Sándor Endre Keszthely, Sándor Gizella Bp., Schermann Lia Bp., Skriba Ferenc Kőszeg, Soltész Judit Bp., Soós Magda Bp., Szabó Kálmán Sopron, Szemere Kató Bp., Szemes Irma Bp., Szöllősy Márta Mátyásföld, Thury György Miskolc, Tiszavölgyi Miklós Kecskemét, koltai Tóth Márta Bp., Tremmel Károly Sopron, Vetsey Klára Bp., Weber Károly Bp., Zauner Gyula Veszprém, Zsák Zoltán Bp.

Könyvjutalmat Mihály Sándor Pápa és Czepó Pál Békéscsaba nyert.

Osztályjelzés nélkül küldték be: Latinka Zsuzsi Csillaghegy, Petőcz György Győr.

Legközelebbi megfejtésükben jelezzék osztályukat, hogy a megfelelő csoportba beosztassuk őket.

* * *

Megint érkezett egy megfejtés névtelenül. A multkori névtelen nem jelentkezett. Ezt a névtelent, ha megfejtését pontosan körülírja, (milyen papíron, milyen tintával, stb. írta) utólagosan és kivételesen még részesítjük a kellő pontszámában.

Felszólítjuk a megfejtőket, vigyázzanak arra, hogy a megfejtésre nevüket is írják rá, mert ettől a számtól kezdve a névtelenül érkező megfejtéseket egyszerűen papírkosárba dobjuk, csupán azt jelezzük, hány gondatlan megfejtője van rejtvényeinknek.

Lapunk a karácsony előtti munkatorlódás következtében nyomdattechnikai okok miatt késett.

XII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM.

BUDAPEST, 1933. DECEMBER 10.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat. Kiadja: **Algóver Andor.**

Felelős szerkesztő: **RUTTKAY-MIKLIÁN GYULA.**

Főszerkesztő: **Dr. BÖHM DEZSŐ.**

Lapunk minden hó 1-én jelenik meg a tanév folyamán.

Előfizetési ára egy évre **4** pengő, egyes szám ára **50** fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4, II. emelet.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László.**

Postatakarékpénztári csekk számla száma 26111.

Hivatalos és fogadó-órák minden szombaton 6—7.